

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESAS:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 7 (269) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1958 m. VASARIO-FEBRUARY 12 d.

PRICE 15 ct. XVIII METAI

SVEIKINDAMI TAUTIEČIUS 40-TIES METŲ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO SUKAKTŲ VĖMIS, LINKIME VENYBĖS IR PASIRYŽIMO LAI MĖTI DIDĮJĄ TIKSLĄ. NL.

Politinių įvykių savaitė

SU TIESOS, DORYBĖS IR GĖRYBĖS VĖLIAVA
KOVOJE UŽ TAUTOS LAISVĘ IR
NEPRIKLAUSOMYBĘ

Ir modernioji — totalistinė ba uždžiava, ir modernioji — totalistinė — vergija sulauks savo galą!

Ši savaitė mums yra reikšminga didžiosiomis — 40 metų nuo Lietuvos atkūrimo sukaktuvėmis, kurias kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų ir kokio se sąlygose begyventų, būti nai minės, jeigu ne viešai, ka ip tautos dauguma priversta pa vergtoje tėvynėje, tai

VIEŠAI IR IŠKILMINGAI LAISVĖJE.

Bet visi minės. Tyliai susi kaupusi tauta minės savo tau tinės laisvės dienas ir valsty binės nepriklausomybės metus totalistiniame pavergime, ir iš kilmingai laisvėje, kad laisvės troškimo ir siekimo ryžtas gau tų dar didesnį veiksmingumą ir pasiaukojimą.

MES TVIRTAI IR NESVY RUOJAMAI TIKIME,

kad laisvė laimės, nes vergija, kokia ji bebūtų ir kokiomis priemonėmis būtų palaikoma, vis vien galų gale prieis „laip to galą“ ir neišvengiamai bus nugulėta. Tam tikslui dirba vi si dori ir teisingi pasaulio žmo nės. Totalistinė vergija, kokią pasiryžę įvykdyti sovietiniai diktatoriai, taip pat subyrės, kaip ir praeties vergija. Mask vos vergija beveik nieku neski ria nuo senosios Romos lai kų vergijos, ir jų likimas bus vienokis.

JAV KONGRESAS

paskyrė specialius, Lietuvai skirtus, posėdžius, kuriuose bus pagerbtas lietuvių tautos laisvės ryžtas ir aptartas jos naujas pavidimas.

LIETUVOS ATSTOVAS VAŠINGTONE

p. Kajeckas 40 metų sukaktu vių proga per Amerikos Balsa be ko kita taip kalbėjo į Lietu vą:

„...Minėdami šią sukaktį, mes liūdime dėl jūsų dalies ir jus giliai užjaučiame.

Mes minime šiemet ir Vin co Kudirkos atmintį. Jo 100 metų gimimo sukaktis. Visuo se kontinentuose šiandieną lais vų lietuvių nevaržomai gieda mas jo himnas, kuris giedoti svetimųjų jo Tėvynėje uždrau stas.

Už trejetos dešimtų ir Adomo Jakšto 20 metų mirties sukak tis. Jūs daugelis jį pamenate. Anot Vaižganto, trečias jis iš eilės lietuvių tautos šulas po

Basanavičiaus ir Kudirkos. Šiandieną laisvasis lietuvis atnauja pasiryžimą dirbti ir aukotis dėl Lietuvos šventųjų teisių ir šviesios jos ryto jaus. Mes juomi nepalaužia mai tikime. Tikėkite ir jūs.

LIETUVOS DIENA VISOJ AMERIKOJ

švenčiama skaitlingai ir didin gai. Reiškima padėka J. A. Valstybių Vyriausybei už sm urto Lietuvoje ligi šiol nepripa žinimą. Lietuvos trispalvė gar bingai plėvėsuoja prie Lietu vos Pasiuntinybės Vašingtone rūmų, jūsų teisei ir skriaudai priminti. Ji plėvėsuoja didin gai ir nevaržomai, vos keleta blokų nuo lietuvių tautos pri spaudėjo ambasados. Lietuvos pasiuntinybės renkasi savi ir svetimi pasveikinti laisvos Lietuvos atstovą jūsų atstovą, ir palinkėti jo tautai kančios ga lo ir laisvės.

Pavergtieji broliai ir sesės, aš giliai nuoširdžiai sveikinu jus šią garbingą jubilėjinę pro ga. Aš linkiu jums nepalaužia mos vilies bei išvermės jūsų bandyme.

Šiandien nepriklausomybės ir Kudirkos jubilėjiniais metais pa sisemkime stiprybės iš Lietu vos garbingos praeties.

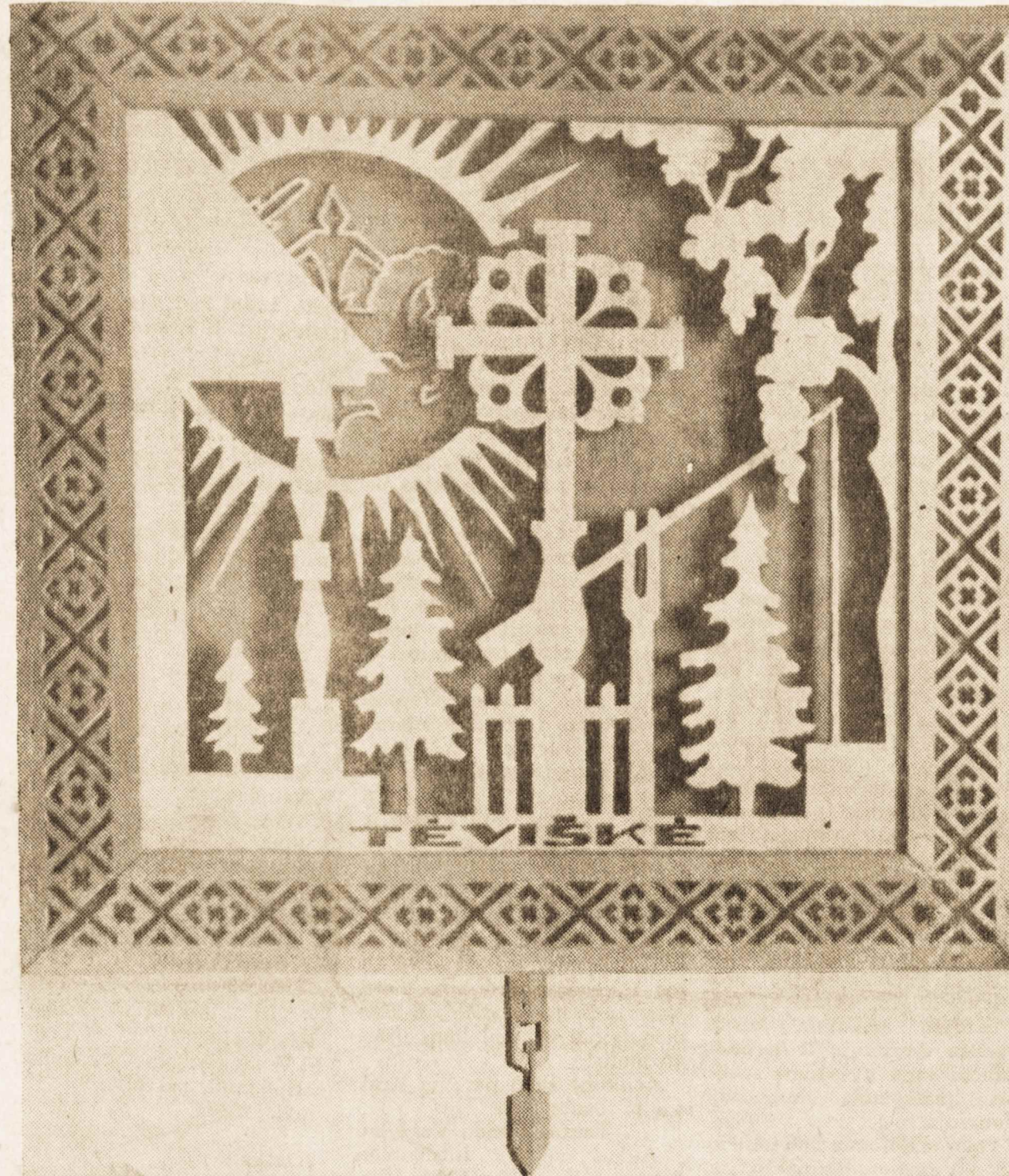
„Iš praeties Tavo sūnūs, Te stiprybę semia“.

Pasisemkime stiprybės bei paguodos ir iš kito šių metų garbingo Jubilėto — Šv. Ka zimiero. Šiemet 500 metų nuo jo gimimo dienos. Jo pas Die vą Lietuvos užtarimas ir galin gas ir tikras. Lietuva Jam ar čiausia širdies.

Te Dievas globoja jus per šiuos jubilėjinius metus ir pri artina jums tikrosios laisvės ry tą“.

TARPTAUTINĖJE POLITIKOJE

nauja yra tas, kad Indonezija skyla į dvi dalis, nes Sumatra pasiskelbė savarankiška valsty be. Skilimas vyksta todėl, kad Indonezijos prezidentas Sukar no bičiuliuojasi su komunistais. Sukarno važinėja po ki tas Azijos valstybes ir esant Tokijoje, sukilėliai įteikė ul ti matumą, bet jis tą ultimatumą atmetė. Sukilėliai laikosi reika lavimų, ir paskelbė Sumatros atsietimą.

LIETUVA

Medžio raižinys.

Br. ABROMONIS

BULGANINAS ATMETĖ EISENHOWERIO SIŪLYMUS.

Jis pakartojo senuosius sa vo siūlymus ir „nusileido“ tik tai tuo punktu, kad sutiktų su didžiųjų susitarimo paruoš mu per diplomatus, jeigu JA V priimtų visus Maskvos rei kalavimus, kurie de ja nepriim tini. Ypač diplomatai yra įsi žeidę, nes Bulganinas pirštu prikišamai atmetė užsienių rei kalų ministrų atmetimą, kas reiškia atmetimą Dulles.

NASSER UŽ SAVE VIENĄ REIKALAUJA BALSUOTI.

Tai įvyks vasario 21 d. No rs tokia „rytų demokratijos“ sistema yra beprasmiška balsa vimo.

KIPRE VĖL NERAMUMAI PASIKARTOJA.

Dabar jie gali būti dar ašt resni, nes ir turkai reiškia ne pasitenkinimą anglais.

AMERIKA SUSIRŪPINUSI RAKETA Į MĖNULĮ.

Vieni tos srities žinovai tei gia, kad tai gali būti po 15 me tų, o kiti tvirtina, kad jau šie met gali būti paleista raketa į Mėnulį, kuri sukūsi aplink jį. Bet dar svarbiau, kad

AMERIKA RUOŠIASI EX PLORERUI SU ŽMONĖMIS.

Esąs įsitikinimas, kad atei tie skare toks žemės sateli tas su žmonėmis nulems visos žmonijos likimą.

VIENTYBĖS IR AUKOS KELIU

šaukiasi KLB Krašto Valdyba atsišaukime, kuriame sako: „...norint atgauti prarastąją laisvę nėra kito kelio, kaip vie

nybės ir aukos kelias. Kur vie nybė, ten garbė. Kur kietas dar bas ir auka, ten laimėjimas. Kur susiskaldymas ir savanau diškumas, ten pralaimėjimas... Jei nerasime tarp savęs bend ros kalbos, bendro darbo, jei mums terūpės siauri partiniai ar asmeniniai interesai, mes dingsime mūsų Tautai, mes pranyksime kaip tas laešlis sve timybių jūroje, nepalikę žy mės, kad esame lietuviais ir žmonėmis buvę. Kokia gėda būtų gyventi tokį gyvenimą, kaip labai nusikalstume Dievui ir Tėvynei. Lietuviais esame gimę ne tam, kad išnyktume kaip dūmas blaškomas vėjo, bet tam, kad parodytume ki toms tautoms, kaip kultūrin ga, dora ir kūrybiška yra lietu vių tauta, kaip labai verta lais vės ir nepriklausomybės. Minė dami 40 m. Lietuvos neprik lausomybės paskelbimo sukak tį ir kiekviena kita proga, per radiją, paskaitas ir spaudą iš keltume ir pabrėškime tą min tį, kad lietuvių tauta turi 1000-čio metų valstybinio gyvenimo palikimą ir patirtį, augštą dva sinę kultūrą, kad ji sukūrė di džiulę valstybę dar tada, kada apie kitas tautas nebuvo nieko girdėti.

Dabartinė mūsų būklė rei kalauja vieningo ir pasiauko jančio darbo įvairiose lietuviš kojo gyvenimo srityse.

Mes turime būti vieningi Lietuvos laisvinimo fronte, tiek vadovybės sudarymo, tiek ir tam darbui priemonių parinkimo prasme. Tik sujung tomis jėgomis greičiau ir leng viau pasieksime norimą tiks lą“.

„LITO“ susirinkimo aprašy mą įdėsimėk sek. NL nr.

KANADOS MINISTERIŲ PIRMININKO PASISAKY MAS APIE PAVERGITUOSIUS

Min. pirm. p. J. Diefenba ker, atsakydamas į Montrealio Lietuvių Seimelio Prezidiumo padėkos raštą, kad jis būda mas Paryžiuje NATO konfe rencijoje užstojo sovietų pa vergtus kraštus, kurių tarpe suminėjo ir Lietuvą, — Seime lio Prezidiumui atsiuntė atsa kymą ir prie jo prijungė savo kalbą, pasakytą Winnipege Ukrainiečių kongrese, ku riuo buvo paminėtos ukrainie ičių išsikūrimo Kanadoje 70 me tų sukaktuvės. Min. Pirminin kas savo kalboje plačiai pasi sakė apie tautų teisę apsispręs ti ir prieš pavergimą. Jis savo kalboje suminėjo visas pa vergtas valstybes, jų tarpe ir Lietuvą ir pacitavo, ką jis at sakė į Bulganino laišką. Malo nu mums konstatuoti, kad Min. Pirm. Diefenbakeris pa reiškė tvirtą viltį, kad tautos nusikratys tiraniją ir atgaus laisvę ir savo valstybinę nepri kliausomybę.

● Vasario 2 d. p. Br. Lukošė viešienės globoje studentai atei tininkai turėjo savo susirinki mą ir svarstė krikščioniškos gyvosios dvasios svarbą jau

● Aidams studentų s-gos skyr. Montrealyje apsiėmęs kultū ros žurnalo platinimą, surinko 76 penumeras.

● Mirė ir palaidotas per šv. Kazimiero bažnyčią Petras Kaušpėda, 54 metų amžiaus. Velionis buvo vienas iš rimčiaus sių plomberių kontraktorių, pas kurį dirbo ir specialybę įsi gijo keli nauji ateiviai. P. Kauš pėda paliko nuliūdime žmoną, sūnų ir dukterį.

KANDIDATAI Į PASAU LIO LIETUVIŲ SEIMĄ:

Išrinkti pagal balsų daugumą:

21. Meilus Vyt., Torontas.
37. Šapoka Adolf., Toront.
18. Matulionis Jonas, Toront.
20. Matusėvičiūtė Iz., Toront.
30. Simonavičius J. R., Toron.
7. Grigaitis Kęs., Torontas.
22. Mikšys Jonas, Hamilton.
38. Tadarauškas J., kun. Hml.
15. Kralikauskas Juozas, Tor.
12. Kardelis J., Montrealis.
36. Sungaila Juozas, Toront.
40. Vaidotas Vacł., Torontas.
8. Indrelienė Ona, Torontas.

Kandidatais lieka:

11. Jonuška Petras, Windsor.
41. Valius Telesf., Torontas.
13. Kairys Stp., Torontas.
33. Sonda Vl., Torontas.
2. Baronas K., Hamiltonas.
39. Užupienė All., Torontas.
28. Ramanauskas M., Oakvil.
16. Kuolas Aug., Torontas.
14. Kęsgaila Stp., Montrealis.
24. Norkeliūnas Alb., Mtrl.

1. Banelis Alg., Torontas.
3. Buntinas Bern., Torontas.
4. Demereckas Juoz., Winn.
5. Gabaliauskienė A., Mtrl.
6. Girinis L., Montrealis.
9. Jankutė Elzė, Torontas.
10. Jazbutis Anatol., Hmlt.
17. Lukoševičius Jonas, Mtl.
19. Matulionis Pr., Winnipeg.
23. Narbutas Pov., Montreal.
25. Novogrodskis Jon., Tor.
26. Paukštaitis Vaidotas, Mtrl.
27. Petraitis Petras, Windsor.
29. Statkevičius J., St. Cath.
31. Skaistys J. G., Hamilton.
32. Skripkutė Liuc., Hamilt.
34. Strazdas Jurgis, Torontas.
35. Strikaitis Kort., Winnip.

Pastaba: skaičiai pavardžių, kairėje rodo abėcėlinę jų tvarką.

R. KILIMONYTĖ SU MOTINA

aną sekmadienį dalyvavusi „Vienybės“ baliuje ir apvain kavusi čikagietė A. Bagdonai tė lietuviškos vainiku, ši sa vaičiai viešėjo Montrealy, lan kėsi abiejose parapijose ir ma tėsi su daugeliu pažįstamų. Viešėjo pas pp. Vilimus, ver duniškius, p. Dauderius, Januš kas ir kt. Pirmadienį grįžo į New Yorką.

„TAURO“ KREPŠININKAI

„Central“ sekcijoje B. klasėje vasario 5 d. svečiavosi pas R. 4. A. F. Flyers St. Hubert are odrome. Krepšinio rungtynes mūsų vyrai laimėjo 42—39. Lo šė taškus pelnė: Būkauskas 9, Sinius 18, Baltuonis 8, Šipelis 1, Gražys, Piečitis 6.

Sekandios rungtynės bus va sario 10 d., Point St. Charles ir vasario 15 d. mūsų salėje C. H. S., 3465 Durocher 7.5. P. M. su „Holy Trinity“. Central sekcijoje šios rungtynes bus paskutinės. Nors prieš šią ko mandą kartą jau yra laimėta, bet komanda yra stipri ir nu matomos kietos rungtynės. Kviečiame atsilankyti publi kos-žiūrovų. Įėjimas laisvas.

„Tauro“ mergaitės irgi ei na be pralaimėjimo. Vasario 5 d. su Greenfield Park ko manda laimėjo 56—22. Lošė: Tauteraitė 1, Gaurytė 1, Dar gytė 20, Siniūtė 15, Piečaitė nė 12, Renkytė 7, Rupšytė, Žu kienė.

● Studentų s-gos susirinkime sausio 12 d. Tėv. Borevičius S. J. skaitė labai įdomią ir gi lią paskaitą tema „Kristus ir modernus gyvenimas“, pabrėž damas, kad moderniniame cha ose yra ypatingai reikalinga ryški ir gyva tiesa. Ji gi pilnu grožiu ir galia mums šviečia Kristaus asmenybėje. Už pa tiektas mintis Tėvui Borevi čiui širdingas ačiū.

Buv. Seimelio Prezidiumo Pirmininką

LEONĄ BALZARĄ,

jo sesutę Veroniką mirus, nuoširdžiai užjaučia

KLB Montrealio Seimelio Prezidiumas.

Mielą kolegę

VILTELĘ VAICIONAITĘ,

orangiam Tėveliui Lietuvoje mirus, gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučia ir drauge liūdi

Montrealio studentai.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškų kainą	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

40-ties metų sukakčiai
kalba išmintis ir jausmai

Jei Lietuva būtų laisva, kiek šiemet joje būtų džiaugsmo ir pasididžiavimo švenčiant keturiasdešimt metų nepriklausomybės sukaktį. Skambėtų visi varpai; Te Deum laudamus ai detų visose bažnyčiose; Lietuva tėvynė mūsų visuose minėjimuose ir mokyklose; trispalvė plevėsuoję visuose Lietuvos miestuose ir sodžiuose; minčių minios dalyvautų eisenose; senesnieji pasakotų jaunesniems apie laisvės ir nepriklausomybės kovas, o jaunesnieji ryžtingai planuotų tiltus į vis šviesesnę tėvynės ateitį.

Dėja, Lietuva rusiskai - so vietiškojo okupanto pavergt. Jau aštuoniolika metų okupantas trypia tautinę trispalvę, nu tildė Tautos Himną, užčiaupė mūsų brolių lūpas pareikšti laisvės troškimą ir stengiasi už kimšti jų ausis, kad iš laisvojo pasaulio nebūtų išgirstas nė vienas tiesos žodis. Už Tautos Himno giedojimą — areštas; už Vasario 16 d. minėjimą — kalėjimas; už tautiškai patriotinių jausmų pareikimą demonstracijose — Sibiras.

Tylūs ir susikaupę bus šie met Vasario 16-ąją Lietuvos miestai ir sodžiai. Miestų grin diniu ir krašto keliais kaukšės tik okupantų kareivių batai ir girdės jo rusiški keiksmai. Bus žiūrima, kad verguvės pančiai laikytų kietai, kad išsilaisvinimo viltis būtų užgniaužta.

Tačiau viltis, kaip tas laisvų padangių paukštis: kuo daugiau ją baidai, tuo augščiau ji kyla; ir kuo augščiau pakyla, tuo toliau mato. Mato, kaip už griuvusį audrą; ir viesulo verpetai, ir perkūnai, ir žaibai rauda su šaknimis ar laužia pusiau didžiuosius medžius ir renka prie žemės mažesnius, bet taip pat mato, kad toluoje už juodųjų debesų krašto šviečia saulė, kuri ateis, kuri išsklaidys tamsą, kuri atities audros nulenktuosius ir suželdins naujus daigus ten, kur po audros iks dykynė.

Mūsų broliai ir sesės pavergtame krašte prarado visą, bet išlaikė viltį ir tikėjimą, kad laisvės saulė Lietuvai pateks. Mūsų, esančių išeivijoje, pareiga — daryti visa, kad jų viltys išsipildytų, ir kad naujoji Aušra Lietuvai būtų priartinata.

Laisvėje esantis lietuvi! Tu esi susipratęs patriotas, Tu myli Lietuvą, Tu nori jai laisvės ir šviesos, Tu nori jai laiminą gėsnio rytojau!

Tu turi žinoti apie viską, kas tėvynėje darosi, Tu turi visam pasauliui skelbti apie Lietuvos skriaudą. Tu turi šauktis laisvojo pasaulio pagalbos ir paramos Lietuvai iš Sovietinės vergijos išlaisvinti.

Tu turi persergėti savo brolius tėvynėje apie naujus okupanto kėslus ir kartu pranešti jiems kas Lietuvos išlaisvinimui yra daroma. Tu turi palengvinti jų priespaudą ir padidinti jų viltį.

Tu gali tai padaryti ir darai. Ypač šiais sukaktuvniais Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metais, kada šaukia masi! Tavo jausmus ir išmintį.

Žinok lietuvi, kad Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas esi Tu pats.

Tavo sudėtomis aukomis iš laikoma monitoringo stotis Vokietijoje, kuri kasdien nurašo Vilniaus radio stoties pranešimus apie įvykius krašte, kurie sudaro žymią dalį me džiagos VLIKo informaciniai ms leidiniams (Eltoms), VLIKo išlaikomoms radio valandėms per Madrido, Romos ir Vatikano radio stotis, o taip pat kurie siunčiami kasdien Amerikos Balsui, Europos Laisvės Komitetui, Lietuvos Laisvės Komitetui ir kitiems.

Tavo sudėtomis aukomis VLIKas išleidžia Eltos informacijas anglų, vokiečių, italų ir lietuvių kalbomis, kurios praneša svetimųjų ir lietuvių spaudai apie gyvenimą ir So vietų priespaudą okupuotoje Lietuvoje.

Tavo sudėtomis aukomis su rašomi memorandumai ir raštai Jungtinėms Tautoms, Sve timoms vyriausybėms, tarptautinėms organizacijoms ir kitiems, prašant Lietuvos laisvimi užtarimo ir pagalbos.

Tavo sudėtomis aukomis kasdien per Madrido, Romos ir Vatikano radio stotis oro bangomis skrenda į okupuotą Lietuvą tiesos žodis iš laisvojo pasaulio.

Žinok, kad peršamoji koeg zistencijos dvasia gali aptildyti oro bangas į okupuotą kraštą iš svetimųjų stočių, bet iš Tavo aukomis išlaikomųjų stočių tiesos žodis į tėvynę skris, iki Lietuva bus laisva.

Kad būtum tikras, kad tavo dosnios aukos Lietuvos laisvimi reikalui sunaudojamos tinkamai, kad tavo dosnumo nemažintų jokia propaganda, nei priešo, nei svetimųjų arba net kai kurių savųjų, kitokius tikslus turinčiųjų, kad neabejotum — žinok:

Iš kiekvieno 100 dolerių, kuriuos VLIKas gauna Lietuvos laisvinimo veiklai, išleidžiama: 46 doleriai radio valandėms Madrido, Romoje, Vatikane išlaikyti ir monitoringo stoties darbui.

29 doleriai Eltos biuleteniams anglų, vokiečių, italų ir lietuvių kalbomis.

10 dolerių politinei veiklai (iš

Tautos Fondo žodis

Tautos Fondas kviečia lietuvių visuomenę savo aukomis ne vien pademonstruoti jos viningą susirūpinimą mūsų tautos likimu ir ateitimi, bet taip pat įgalinti atlikti tuos darbus, kuriuos iš mūsų gyvenamas momentas reikalauja.

Tuo metu, kada didžiosios Vakarų valstybės, vesdamos šalt. karą su Kremliumi, pačios rėmė ir domėjosi pavergtųjų reikalais, pas kai kuriuos atsi rado jausmas, kad Lietuvos reikalai tarptautinėje arenoje bus ginami ir be pačių lietuvių pagalbos. Kai kurie net skelbė, kad egziliuje vieningos politinės vadovybės nereikia siekti. Tačiau, šiandien, kada aiškėja, kokie trapūs yra svetimųjų, nors ir draugiškai mums nusistatusiųjų, pažadai, turi būti kiekvienam aišku, jog tik laimai ginti tautos reikalus te gali patys lietuviai. Tautos atpirkijoms atstovauti tegali at sakingas prieš savo tautiečius, nepriklausomas, pačių lietuvių sudarytas politinis organas.

Šio organo — Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto — veiklai įgalinti, Tautos Fondas kviečia skirti aukas visus lietuvius, nežūrint, kur jie gyventų ir kokias pažiūras būtų.

Jūsų auka Tautos Fondui reiškia rėmimą Informacijų Skleidimo apie Lietuvą svetimųjų politikų, žurnalistų, mokslininkų, menininkų, visuo menininkų tarpe bei naujų lietuvių draugų laimėjimą.

Jūsų auka Tautos Fondui reiškia kartu ir Radio Sekimo Stoties išlaikymą.

Jūsų auka Tautos Fondui iš laiko nematomą Radio Bangų Tiltą tarp okupuoto krašto ir laisvųjų Vakarų, tarp kalėjimo ir laisvės. Aukodami Tautos Fondui Jūs gaivinate ir iš laikote mūsų tautinės kultūros vakarietiškas tradicijas.

Tautiečiai, aukodami Tautos Fondui, parodykite, kad Vasario Šešiolikioji mums šian dien lygiai brangi, kaip prieš 40 metų!

Atlikime savo pareigą Kraštui ir Tautai!

Tautos Fondo Valdyba.

Aukos siųsti: Lithuanian National Fund c/o Very Rev. J. Balkūnas, 64-14 56 Rd. Mas peth 78 NY USA.

TAUTOS FONDO
ATSTOVYBĖ KANADOJE

skelbdama praeitį 1957 m. savo veiklos apyskaitą, ta proga reiškia širdingą padėką visoms Tautos F-d-o Atstovybėms, T. F-d-o Įgaliojimams ir LB-

kurių 7 dol. ryšiams — raštu ir asmeniškai — su tarptautinėmis institucijomis, svetimomis vyriausybėmis, parlamentais, politikais, žymiais visuomenės veikėjais palaikyti ir 3 dol. Lietuvos apjungimo etno grafines sienose klausimui).

8 doleriai ūkio išlaidoms (pa talpų nuoma Europoje, kur ras, šviesa, telefonas, paštas, raštinės reikmenys) ir 7 doleriai administracijos išlaidų.

Ūkio išlaidas padalinus pusiau tarp informacijos ir politinės veiklos; gausime, kad iš kiekvieno 100 dolerių išleidiama radio ir informacijai 79 doleriai, politinei veiklai 14 dolerių ir administracijai, kuri taip pat susieta su politinės veiklos sritimi, tik 7 doleriai. Visi tie septyni doleriai tenka išimtinai Europai, kadangi visi politiniai ir administraciniai darbai, kuriuos VLIKas dirba JAV, nėra atlyginami.

Lietuvi, Tu buvai ir esi tas, kurio auka ir pasiaukojimas įgalina tęsti visus Lietuvos laisvinimo darbus. Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukaktį minėdamos, būk teisingas sau ir Lietuvai — padidink savo ryžtą ir dosnumą. Ateina laikas, kada Lietuvos vadavim darbai turi būti ne tik išlaikyti, bet dar daugiau išplėsti. VLIKo PREZIDIUMAS IR VYKDOMOJI TARYBA.

nės Apyl. Valdyboms Kanadoje už jų pasiaukojimą organi zuojant ir renkant aukas Tautos F-dui per 1957 m. Taip pat širdingai dėkoja visiems geros valios lietuviams, auka vusiems tam kilniam ir dideliu reikalui — už savo Tėvynės Lietuvos išlaisvinimą.

Ypatingą padėką ir šiais metais tenka viešai išreikšti Hamiltono Tautos F-d-o Atstovybei su jos P-ku J. Mikšiu, suke lusu augščiausią sumą aukų. Daugiausia tam pasitaravo visai Kanadai žinomas Hamiltono Lietuvių vieningumas ir jų dosnumas visoms Tautiniais reikalams, k. t. šalpai, solidarumo mokesčiui, o daugiau sia aukų Tautos Fondui. Garbė Jums ir Jūsų Vadovams.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖS KANADOJE 1957 METŲ VEIKLOS APYSKAITA

Aktyvas:
Saldo 1958. I. 1. ... \$ 3,833.37
Išlaidų per 1957 m. \$ 2,435.20
Pasyvas:
Saldo 1957. I. 1. ... \$ 1,713.79
Gauta aukų per 1957 m. \$ 4,523.24
Nuosimčiai banke \$ 31.54
Balansas ... \$ 6,268.57

Pajamos:
Gauta aukų iš žemiau išvardintų Tautos F-d-o Atstovybių Kanadoje:

1. Hamiltono	\$ 1,400.00
2. Toronto	1,300.00
3. Sudbury	345.75
4. Vancouver	231.50
5. Edmonton	211.05
6. Welland	169.00
7. London	152.64
8. Sault Ste Marie ..	140.56
9. Windsor	136.50
10. Winnipeg	112.50
11. Fort William	102.20
12. Calgary	63.23
13. Lethbridge	41.30
14. Oakville	28.77
15. Montreal	16.00
16. Tillsonburg	57.24
17. Ottawa	15.00
Viso	\$ 4,523.24

Išlaidos:
TF V-bai išsiųsta. \$ 2,400.00
Susisiekimui, paštui ir rašt. medž. \$ 35.20
Viso .. \$ 2,435.20

Ataskaita:
Saldo 1957. I. 1. ... \$ 1,713.79
Viso turėta aukų 1957 m. \$ 4,523.24
% per 1957 m. \$ 31.54
Viso .. \$ 6,268.57
Išlaidų per 1957 m. \$ 2,435.20
Saldo 1958 m. I. 1. ... \$ 3,833.37
Viso .. \$ 6,268.57

Šiais metais sukanka 40 metų kai Vasario 16 dienos Aktu buvo paskelbta visam pasauliui apie atstatymą Nepriklausomos Lietuvos Valstybės. Taigi šiais jubilėjiniais metais Lietuviai visam pasauly švęs ir minės Vasario 16 kaip gali ma puošniau ir iškilmingiau.

Kiekvienais metais lietuviai, gyvenę laisvam pasauliui, skaitlingai dalyvauja Vasario 16 minėjime ir ta proga aukoja Lietuvos laisvinimo reikalams. Tautos Fondas tiki, kad šiais jubilėjiniais metais nė vienas geros valios lietuvis ne pasiliks namuose prie televizijos, bet skaitlingai ateis į minėjimą ir atneš didesnę auką kenčiančiai Tėvynei.

Laikė minėjimo, didesnė kolonijose prie atskiros staliuko yra platinami Lietuvos pašai ir į juos klijuojami ženkleliai, kur aukotojas už savo auką vienkartinę gali įsigyti pašą ir jam ženklelius. Lėšos už pašus ir ženklelius eina Tautos Fondui, o aukotojas turi akivaizdžiai įrodymą, per kiek metų ir kokią sumą jis yra paaukavęs Lietuvos reikalams. Jų, kaip ir laisvai aukavusių, surašomos pavardės į pašų ir ženklų aukų lapą ir aukavusių \$ 2,00 ir daugiau, skelbiamos spaudoje.

Nuo vasario 16 d. iki balandžio 16 d. skelbiamas visoje Kanadoje Tautos Fondo Vajus, kuomet kiekvienos TF-d-o Atstovybės ar Įgaliojimo su verbuotos rinkėjos, su sąrašais Lietuvių gyv. jų apylinkėje ir su aukų lapais, rinks aukas ir platins pašus su ženklais, atsi

LENGVATOS

„Nepriklausomos Lietuvos“

Skaitytojams

Kai visi laikraščiai dabar kelia prenumeratos mokesčius, „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ ESAMIEMS PRENUMERATORIAMS IR BŪSIMIEMS DARO LENGVATŲ:

Kas iš esamųjų prenumeratorių suras

NAUJŲ PRENUMERATORIŲ,

tas gaus vieno dolerio prenumeratos papiginimą, IR NAUJAS PRENUMERATORIUS

už prenumeratą, ją įmokėdamas, mokės taip pat vienu doleriu mažiau nominalinės laikraščio kainos.

VISUS PRENUMERATORIUS MALONIAI

KVIECIAME Į TALKĄ,

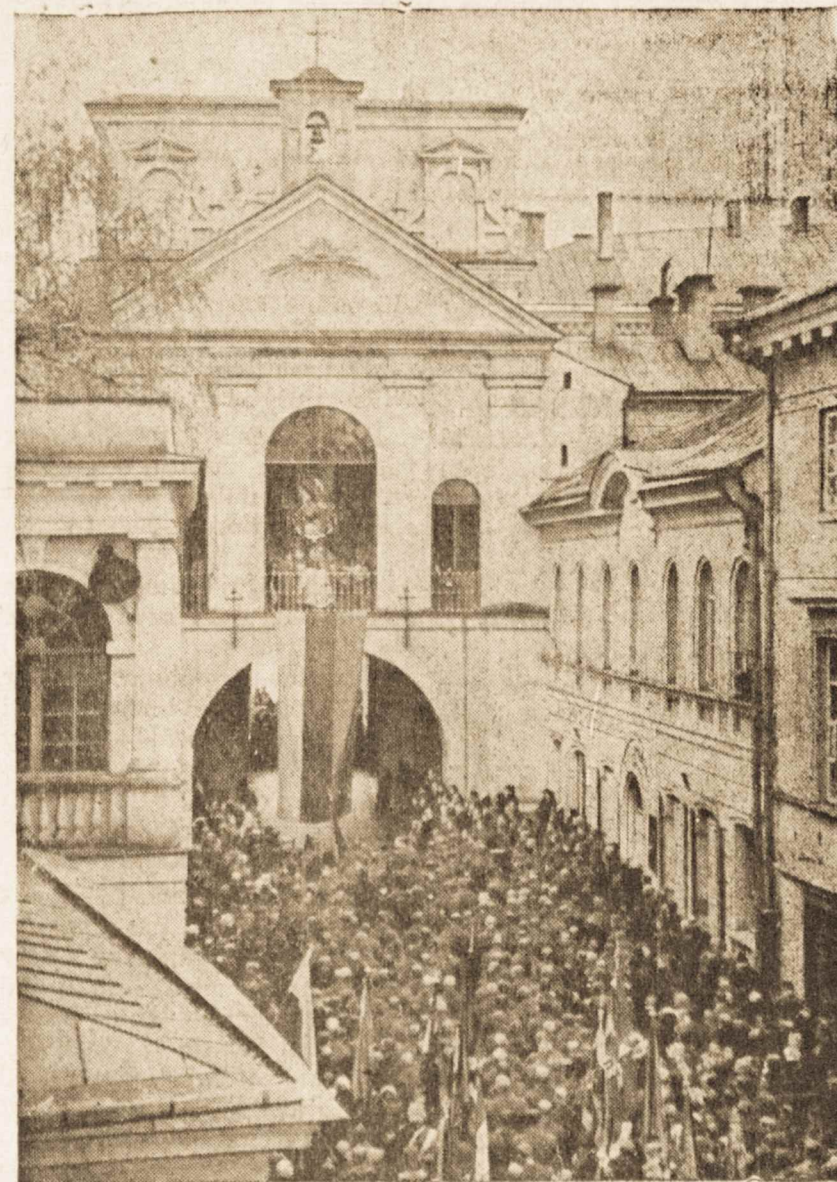
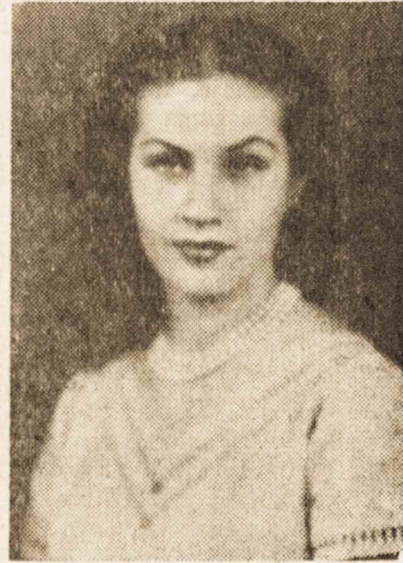
kad prenumeratorių skaičių galėtume padvigubinti. Tai bus atsiektą lengvu būdu: jeigu kiekvienas mūsų prenumeratorius suras tikrai po vieną naują prenumeratorių!

Visus mielus prenumeratorius ir visus tautiečius kviečiame į talką — savosios spaudos parėmimo talką!

LEIDEJAI, REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

J. Akstinas ir B. Mialaškiene dalyvaus 40 metų šventėje

lankant į kiekvieno Lietuvio namus, ypatingai pas tuos, kurie negalėjo dalyvauti Vasario 16 minėjime ir dar T. F-dui ne aukavo.

T. F-d-o lėšos yra skiriamos išlaikymui monitoringo, Eltos penkiom kalbom ir trijų lietuviškų radijo valandėlių, kurios kasdieną perduoda į kenčiančią Tėvynę teisybę, paguodos ir vilties žodį. Mūsų broliai ir sesės anapus geležinės sienos su dideliu sau pavojumi vis tik įlapčiomis klausio lietuviško tiesos žodžio, kuris stiprina jų dvasią ir palaiko viltį į šviesę ateitį.

V. Vaidotas, TF-d-o Atstovybės Kanadoje Pirmininkas.

Adresas: 806 Jane Str. Toronto 9, Ont.

Grazi Lietuvos sostinė — Vilnius. Puolė ją kryžiai, sūsi kvietę riterius iš viso pasaulio, — Vilnius atsilaikė. Grobė ją įvairiais laikais rusai, — Vilnius tebeliko gražus. Trypė ją lenkai, o Vilnius visomis savo detalėmis liko lietuviškas. Šiame jį vokiečiai — kaizeriniai ir naciniai, — Vilnius tikrai stipriau iškilo kaip Lietuvos sostinė. Smauglia jį, caro laikų pavaldžiu, ruskis bolševikas, negalįs pasmaugti, — Vilnius gyvas ir gražus. Ir tai yra ne tik tai Lietuvos širdis, bet ir lietuvių tautos amžinumo simbolis. Gal dar ir „nereit su saule išauš jam rytas... Miega aplinkui naktis“, bet išauš ir mes tuo neabejojame...

Mūsų Klubo nario
J. ir P. KIZERSKIŲtėveliui ir uošviui mirus Lietuvoje,
nuosirdžią užuojautą reiškia

Varpininkų-Liaudininkų Klubu V-ba Montrealy.

P. ZIGMUI BALNIUI su PONIA,

mirus Jų tėveliui - uošviui Lietuvoje,
reiškiamo nuosirdžią užuojautą.

Petrauskijų šeima.

PRIEŠ 40 METŲ, 1918 METŲ VASARIO MĖNESIO 16DIENĄ, JIE PASIRAŠĖ LIETUVIŲ TAUTOS IŠSILAIS VINIMO IR LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO AKTĄ.

Nepriklausomybės aktą jie pasirašė abėcėlės tvarka: Dr. J. Basanavičius (sėdi viduryje), J. Banaitis, Mykolas Biržiška, K. Bizauskas, Pr. Dovydaitis, S. Kairys, P. Klimas, D. Malinauskas, Vl. Mironas, S. Narutavičius, Alf. Petulis, K. Saulys, Dr. J. Saulys, J. Šernas, A. Smetona, S. Smilgevičius, J. Staugaitis, A. Stulginskis, J. Vailokaitis, J. Vileišis.

Mosklo - Technikos naujienos

DAR APIE DIRBTINIUS ŽEMĖS SATELITUS

Amerika dirbtinį Žemės satelitą, arba dirbtinį mėnulį yra paruošusi prieš 4 metus. Jis ir galėjo būti paleistas jau prieš 4 metus, bet JAV vyriausybė neleido tą daryti. Tai yra po politikos padarinių. JAV nesiekė propagandos, bet siekė tikslai mokslinių tykimų, kuriuos deri no prie Geofizinių metų, tai yra — šių 1958 metų.

Dabar paleistas dirbtinis satelitas pavadintas „Explorer“ vardu, kas reiškia „Tyrimo kelias“. Jis vadinamas dar „Satelitas Alfa“, nes numatyti paleisti dar trys satelitai gaus vardus Beta, Gamma, Delta, kas reiškia „mokslinėje terminolo gijoje vartojamas pirmasis graikų abėcėlės raidės — A (alfa), B (beta), G (gamma), D (delta)“.

Amerikos satelitas yra mažesnis už Sovietų sputnikus. Jis sveria 31 svarą (sputnik No. 1 — 184 sv., No. 2 — 1, 120 sv.). Greitis, kuriuo jis sukasi aplink Žemę, yra 18.000 — 19.400 mylių per valandą (sputnik No. 1 — 18.000 mylių, No. 2 — 17.840). Jis yra cigaro formos, 80 inčų, ir 6

inčų storumo (sputnik No. 1 buvo 23 inčų ilgio, apskritas).

Kelionę aplink Žemę „Explorer“ padaro per 106—113 minučių, (Sputnik No. 1 — 96 min., No. 104 min.).

Amerikos „mėnulis“ ilgiau užtrunka, kol apskrieja Žemę, nežiūrint didesnio greičio, kadangi jis lekia žymiai augščiau už Sovietų sputnikus, ir jo kelias arba orbita yra ilgesnė.

Orbitos, elipsės galuose skrenda 1,700 mylių augštyje, šio nuose priartėjant Žemės iki 200 mylių. (Sovietų sputniko No. 1 didžiausias augštis buvo 560 mylių, No. 2 — 1,056 mylių).

Explorer išsilaikys erdvėje mažiau 2 metus, o gal ir 10.

Sovietų pirmasis Žemės palydovas, paleistas spalio 4 d., su byrėjo ir sudegė Žemės atmosferoje sausio mėn. pradžioje, per 3 mėnesius. Sputnikas No. 2 dar tebesisuka, bet jo signalai, išsiekvojus baterijoms, jau seniai nutilo. JAV nenutils, nes ilų. No. 2 — 17,840). Jis yra cigaro formos, 80 inčų, ir 6

reikiama augštį nuėjo į rytus, priešinga Žemės sukimosi kryptim. Jis perkerta pusiaujo liniją 36° kampų, kas reiškia, kad jis Sovietų Sąjungos ir didžiosios dalies šiaurinio pusrutulio erdvės neliečia, tik Afriką, Australiją, Pietų Ameriką ir dalį JAV (pietinių valstybių).

Explorer paleistas raketa Jupiter - C. Vanguard raketa leistas pirmasis satelitas nepasisekė. Nepasisekė ir antras, nes iškilęs 20.000 pėdų sprogo.

pasisekė, bet nėra abejojamų, kad sekančieji pasiseks.

AMERIKA RUOSIA RAKETĄ Į MĖNULĮ

Rusams raketa į Mėnulį nepavyko ir jie nustojo kalbėti, kad jau ją paleis. Jos paleidimas buvo taikomas sovietų pervermo 40 metų sukaktuvėms. Bet nepasisekė. Dabar jau amerikiečiai kalba apie tai, kad paleis į Mėnulį raketa.

JAV demokratų senatorius H. M. Jackson, kalbėdamas per televiziją, pasako, kad per kelis mėnesius JAV galės paleisti raketa į Mėnulį. Esą tai bus padaryta greičiau, negu kai kas mano. Bet viceprezidentas

apie tą pat kalba santūriau.

Žinoma, raketa į Mėnulį bus paleista, — dėl to netenka abejoti. Klausimas tik tai, kaip greit ir kaip sėkmingai. Rusai labai norėjo 40 metų bolshevikų nio perversmo sukaktuvėms atžymėti raketa į Mėnulį, bet ne pavyko. Nesėkmių turi ir Amerika, — todėl tvirtai pasakyti, kada bus paleista į Mėnulį raketa, dar duomenų trūksta.

LAKŪNAS IŠSKRIS Į AUGSTAS ERDVES

JAV lakūnas, kapitonas I. C. Kincheloe, kuris kartą jau buvo pakilęs į 126.000 pėdų augštį, ruošiasi kilti į dar didesnes augstumas raketiniu lėktuvu.

SEKANTIS JAV MĖNULIS

Amerika jau esanti paruošusi kelias raketas, kurios turės iškelti į padanges sekančius dirbtinius Žemės satelitus. Pirmiausia nori savo renome atstatyti laivyno Vanguard, o po to armija taip pat baigia ruošti naują raketa, kuri bus išsauta iki balandžio mėnesio.

O VIS DĖLTO RŪKYMAS SUKELIA VĖŽĮ

Medicinos autoritetai, kurie

FOTOKOPIJA AKTO, KURIUO BUVO PASKELBTAS LIETUVOS VALSTYBĖS LAISVĖS IR NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMAS.

Nutarimas.

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 d. 1918 m. vienu balsu nutarė kreiptis į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba, vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdama pripažintą tautų apsisprendimo teisę ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratinę valstybę su sostine Vilniuje ir ta valstybę atskiranti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti tiek galima graičiau susauktas steigiamasis seimas, demokratinis budn visu jos gyventojų išrinktas.

Lietuvos Taryba pranešdama apie tai vyriausybei, prašo pripažinti nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Vilniuje, vasario 16 d. 1918 m.

(Signatures of the signatories of the Act of Re-establishment of the Lithuanian State)

pirmieji paskelbė teigimą, jog rūkymas išsukia plaučių vėžį, susilaukė iš tabako pramonininkų pusės stiprų pasipriešinimą. Jie bandė sumobilizuoti kitus mokslininkus ir nuneigti pirmųjų tvirtinimus. Bet, kartą stojus ant mokslinio kelio, tiesa galų gale išaiškina ma. Pirmais mokslininkų tyriminėjimais nesitenkinant, buvo padaryti pakartotiniai tyrimai, vedama statistika, ir dabar jau nėra nė mažiausio abejojimo, kad rūkymas tikrai sukelia plaučių vėžį.

Štai Anglijos gydytojų draugija, British Medical Ass'n, išleido brošiūrą, kuri sako, kad plaučių vėžys vystosi nuo cigarečių rūkymo. Jie sako, kad vienam nerūkiančiam tenka vė

zių sergančių 300 rūkančių. Dr. Harvey Graham sako: „Cigarečių rūkymas yra vyriausias plaučių vėžio ligos kaltininkas“. Jis sako, kad kas daugiau rūko, tas greičiau gauna vėžį.

ALKOHOLINIAI GERIMAI SUKELIA PILVO LIGAS

Kaip rūkymas sukelia plaučių vėžį, taip gerimas alkoholinių gėrimų sukelia pilvo ligas, ypač — skrandžio ligas, o jų tarpe ir vėžį. Skrandžio žaizdos dažniausia yra alkoholinių gėrimų vartojimo pasekmė. Ypač yra pavojingas alkoholinių gėrimų vartojimas tiems asmenims, kurie jau turi skrandžio operaciją. Dr. J. Graham Nukelta į 8-tą pusl.

VISI VIENU FRONTU - PET TRIMETIS

JUOZAS AUDĖNAS

5.

7. ŽYGLIAI DĖL SOVIETŲ TERORO PAVERGTUOSE KRAŠTUOSE.

Į kurią tik gyvenimo sritį pažiūrime pavergtuose kraštuose, tarp jų ir Lietuvoje, matome, kad bolševikai vartoja visokius teroro priemones laukdami visą žmonišką gyvenimą. Todėl PET, keliamas balsą prieš visokeriopą Sovietų terorą, ne tik kaltina Sovietus dėl jų veiksmų, bet kartu rodo ir pavojų laisvajam pasauliui, iš kurio šaukiamasi pagalbos pavergtiesiems.

Per trejus darbo metus PET pasisakė daugeliu svarbesnių klausimų net pakartotinai. Žinoma, yra dar ir nepaaiškinti klausimai. Jau buvo pasisakyta ir platus pasaulis painfor muotas, grynais faktais pailius truojuant, šiais klausimais:

a) Genocido arba sąmoningo žmonių naikimo. Tuo rei kalu 1954 m. gruodžio 18 d. buvo paskelbtas platus referatas, kuriuo išnagrinėjamas žmonių naikinimas visais tarptautinėje Genocido konvencijoje numatytais ir nenumatytais būdais. Paminėti Pabaltijo tautų (1940—1941) pirmieji naikinimai, lenkų karininkų Kaune žudynės, deportacijos, caro belaisvių naikinimas, ardy mas bazylių, religinių ir kultūrinių organizacijų, beteisinių kalinimas, priverstinieji darbai, seimų ardyimas ir kt. Buvo prašytos JT sudaryti specialią komisiją šioms visoms Sovietų pavergtuose kraštuose

nusikaltimams ištirti, kad Sovietų Sąjunga visus savo genocidinius žygius sustabdytų, darbo stovyklas panaikintų ir išstremtuosius grąžintų.

Tai principinio pobūdžio balsas prieš fizinį bei moralinį žmonių ir jų grupių naikinimą. To negana, deportacijų klausimu buvo priimti keli nutarimai ir išplatinti keli raportai, išleistos net atskiros brošiūros, kuriose smulkiai buvo nurodyti deportuotųjų į Sibirą ir kitas Rusijos vietas skaičiai, deportavimų metai ir kt. Šiais reikalais nutarimai buvo priimti 1954 m. lapkričio 7 d., 1955 m. balandžio 14 d., 1956 m. liepos 22 d. ir kitais atvejais, gavus žinių apie deportacijas, vykdomas bet kuriame krašte.

Priverstinųjų darbų klausimu buvo priimtas nutarimas ir paskelbtas 1954 m. spalio 22 d. Juo buvo apeliuojama į Pasaulio Darbininkų Organizaciją, JT ir šiaip visuomenę, kad būtų imtasi visų priemonių panaikinti priverstinųjų darbų stovyklas už geležines uždangas. Visi šie reikalavimai buvo paremti ne tik žmonišku, bet ir tarptautiniu nemis konvencijomis, kurių ne vieną ir patys sovietai buvo pasirašę.

1955 m. balandžio 14 d. augščiau minėta rezolucija buvo papildyta nauju nutarimu. Jame pakartotinai pabrėžtas žmo

gaus teisių paneigimas. Kartu buvo reikalaujama, kad JT imtų dėmesin jam išteiktą Tarp tautinės Žmogaus Teisių lygos memorandumą šiuo reikalu ir kad būtų ištirta juridinė ir faktinė žmogaus teisių padėtis Sovietų užimtuose kraštuose.

Surinkus naujos medžiagos, 1956 m. birželio 22 d. buvo paskleistas raportas ir priimta rezolucija apie nežmoniškas sąlygas priverstinųjų darbų stovyklose Sovietų Sąjungoje.

Gana daug nutarimų buvo priimti, memorandumais, raportais ar pareiškimais pateikti specialiai dėl moterų padėties, dėl žmonių apgaulinėjimo skleidžiant melagingą informaciją, dėl religijos persekiojimo, dėl tautiškai-kultūrinio vertybių ir paminklų naikinimo, dėl jaunimo, kuris morališkai žlugdomas, rusifikuojamas, vienatėliškai indoktrinuojamas, deportuojamas ir toliau į Rusiją nepakeičiamai dar bams ir kt.

Atskirais raportais yra išanalizuota darbininkų pragyvenimo standartas, kuris Sovietų valdomuose kraštuose yra žymiai žemesnis negu buvo prieš karą. Tada parodo, kaip apgaulinėjami darbuojančios, kurių vardų bolševikai megsta kalbėti ir užimtuose kraštuose, ir laisvajame pasaulyje.

Katastroniškiausioje padėtyje atsiaurę pavergtųjų kraštų ukinkinkai, susovietinus žemes ukį, jie suziugyti mioraiskai ir materaiskai. Iš jų viskas ispiesta. Ukinkinkas verčiamas užmirsti praeitį, neleidžiama jam rūpintis ateitimi, o šien

dien yra jėga priverstas puosluogiai ir pusbadžiai gyventi. O kiek jų, ypač iš Pabaltijo kraštų, dėl pasipriešinimo kolchoziniam gyvenimui ištremti?

Nėra klausimo, kuriuo nebūtų PET susirūpinta. Visos problemos studijuojamos, renkami medžiaga ir prie kiekvienos pios keliamos visokios Sovietų pavergtuose kraštuose daromos blogybės. Iš vienos pusės, Sovietai kartais į visą tai reaguoja, o iš antros pusės, — laisvosios tautos informuojamos kas darosi ten, kur Sovietai pastato savo valdžią.

8. LIETUVIŲ ĮNASAS

Kaip jau šio straipsnio pradžioje minėjau, Lietuvos Laisvės Komitetas yra PET Asamblėjos narys. Jis skiria 16 narių delegaciją, kuriai paprastai pritaria ir Vlikas ir Lietuvos Atstovų Vasingtone. Pasitoviais, nors ir kasmet iš naujo skiriamais, yra visi 8 LLK nariai, o kiti 8 skiriami iš šalies. S. m. rugsėjo 16 d. pradėta ketvirtąją sesiją. Lietuvos delegacija susieda: Vaclovas Sidzikauskas — pirmininkas, dr. Antanas Trimakas — vicepirmininkas ir sekretorius; Juozas Audėnas, Martynas Brakas, Kipras Bielinis, Vytautas Vaitiekūnas, dr. Bronius Nemickas, Pranas Vainauskas, Juozas Brazaitis, Jonas Vainauskas, Vincas Kastenis, Valteris Banaitis ir dr. Petras Karvelis Vokietijoje, inž. Juozas Vincas Angujos, pūk. Juozas Lanskoronskis ir Eduardas Turauskas Prancūzijoje.

Be to, kaip kurie lietuviai dalyvauja kitose delegacijose, pvz. Henrikas Blazas — Tarptautinės Ūkininkų Sąjungos, prof. Juozas Kaminskis — Socialistų Internacinalo, dr. Vladas Viliamas ir kun. Vincas Mincevičius (Romoje) — Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjungos atstovais.

Lietuviai ir savo delegacijoj, ir būdami tarptautinių delegacijų sudėty, per visus trejus metus visuose Seimo ir jo komisijų darbuose reiškėsi labai aktyviai. Mūsų delegatai yra nuomonės, kad šioji devynių pavergtųjų tautų egzilių bendruomenė yra svarbiausia tarptautinė institucija, per kurią geriausia mūsų balsą išgirs ta visas pasaulis, ypač dar ir dėl to, kad devynių tautų delegacijos kalba visos už vieną, viena už visas. Tad turėdami šitą laisvinimo instrumentą, turime jį visapusiškai sukaupu panaudoti.

Kiekvienas Lietuvos Delegacijos narys niuorkietis mažiausia yra įjungtas į dvi Seimo Komisijas. Komisijose, pagal jų paskirtį, ir eina pagrindiniai darbai. Jose ruošiami raportai, rezolucijos, pareiškimai, protestai ir kt. pasisakymai. Susirinkus komisijose daugiau uždavinių, atskiriems klausimams paruošti sudaromos dar pakomisijos. Kai kiau simai svarstomi Seimo plenu me, beveik kiekvienu klausimu ir mūsų delegacijos atstovai, jei klausimą referuoja ne mūsų delegacijos narys.

Lietuvos delegatai Seimo komisijose yra taip pasiskirstę: ti.

Bendrujų Reikalų Komisijoje — V. Sidzikauskas ir dr. A. Trimakas; Politinėje Komisijoje — V. Sidzikauskas, dr. A. Trimakas ir J. Brazaitis; Socialinėje Komisijoje — dr. A. Trimakas, V. Vaitiekūnas ir K. Bielinis; Kultūrinėje Komisijoje — V. Vaitiekūnas, J. Audėnas ir J. Skraiztis; Ekonominėje Komisijoje — J. Audėnas, P. Vainauskas ir dr. A. Trimakas; Teisių Komisijoje — M. Brakas, dr. B. Nemickas ir V. Sidzikauskas; Informacinėje Komisijoje — V. Rastenis, J. Brazaitis ir P. Vainauskas.

Komisijose — Politinėje V. Sidzikauskas pirmininkauja jau ketvirtajai sesijai, Socialinėje — dr. A. Trimakas sekretoriauja, kultūrinėje — V. Vaitiekūnas sekretoriauja; Informacinėje — V. Rastenis vicepirmininkas; Ekonominėje — J. Audėnas sekretoriavo, Teisių — M. Brakas sekretoriauja. Žodžiu, mūsų delegatai per visus trejus metus buvo ir yra aktyvūs tiek komisijų darbuose, įeidami į jų prezidiumus, paruošdami raportus, tiek ir Seimo posėdžių diskusijose.

Bendras mūsų delegacijos įnašas į visą PET veiklą yra didelis. Delegacijoj nebuvo jokių nesusipratimų, todėl jos prestižas tiek savybėje, tiek viešumoje niekad nebuvo pažeistas. Delegacijos darbas būtų naudingas, kad į ją aktyviai įjungtų mūsų diplomatai, kaip kad daro Latvijos ir Estijos. Gaila, p. Lozoraitis vis tebemanos, kad tai esą peranks

STUDENTAI: Gyvenimas ir Veikla

KANADOS LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGOS MONTREALIO SKYRIAUS NARIŲ SĄRAŠAS

- Studentai:**
1. Aneliūnas Algis, McGill Un., inžinerija.
 2. Barauskas Algimantas, Loyola College, B. A.
 3. Bilevičiūtė Milda, McGill Un., B. Sc.
 4. Buja - Bijūnas Vytautas, Sir George William College, B. Sc.
 5. Dikaitytė Irena, Marianapolis Col., B. A.
 6. Geležūnas Silverijus, Sir George Williams, komerc.
 7. Giriūnienė Vita, McGill, odontologija.
 8. Gražys Algis, McGill, komercija.
 9. Gugis Vyt., McGill, architektūra.
 10. Gudas Jonas, Sir George, B. Sc.
 11. Jaugelienė Aldona, McGill, odontologija.
 12. Jūrkus Rimantas, McGill, Geologija.
 13. Klemka Kazys, McGill, inžinerija.
 14. Kličiūtė Nijolė, Marianapolis, B. A.
 15. Lapinas Kęstutis, McGill, inžinerija.
 17. Masevičiūtė Aurelija, Marianapolis, B. Sc.
 18. Markevičius Vytautas, Sir George, B. Sc.
 19. Morkūnas Antanas, Sir George, inžinerija.
 20. Otto Romas, Sir George, komercija.
 21. Pakulytė Silvija, Marianapolis, B. Sc.
 22. Palubinskaitė Birutė, McGill, B. Sc.
 23. Petrauskaitė Aldona, George, B. A.
 24. Piečaitienė Zina, Sir George, B. A.
 25. Piečaitis Vincas, Sir George, B. Sc.
 26. Popieraitis Antanas, McGill, medicina.
 27. Šipelis Vitolis, McGill, inžinerija.
 28. Šipelytė Ina, Marianapolis, B. Sc.
 29. Siniūtė Regina, ir George, B. A.
 30. Tumas Stasys, McGill, inžinerija.
 32. Vazalinskas Gytis, Loyola, inžinerija.
 33. Vilmas Jonas, Loyola, komercija.
 34. Vilimaitė Lilijana, Sir George, B. A.
 35. Vičas Aleksandras, McGill, komercija.
 36. Vytė Paulius, Montrealio univ., odontologija.
 37. Šinkūnas Jonas, McGill, inžinerija.
 38. Žižys Vaclovas, Sir George, Sc.
- Doktorantai:**
- 9.*Gražytė Irena, Montrealio univ., Ph. D.
 - 16.*Lukoševičius Petras, McGill, agronomija.
- Pastaba:**
- 31.*Vaiciūnaitė Viltis, Montrealio universitetas, M. A.
- *Doktoratus ruošia.
- B. A. — humanitariniai mokslai;
B. C. — tikslieji mokslai.

STUDENTŲ STUDIJŲ DIENOS DETROITE

JAV Liet. Studentų Sąjunga, po eilės metų atokaus laikymosi savo neskaitlingų kolegų — kanadiečių lietuvių studentų — atžvilgiu, ar tai neramios sąžinės neramumai, ar jėms „Lituanus“ žurnalo leidimui sukėlto 1000 dol. suminkštinti, šiemet, pagaliau, panorą suartėti. Vasario 1—2 dd. Kanados kaimi nystėje Detroito suruošė studijų dienas, į kurias pakvietė ir kanadiečius. Sąskrydžių suvyko 87 dalyviai, iš jų pusė šeiminių, po keleto iš Clevelando, Urbanos, Čikagos ir Pittsburgo. Montrealui esant per toli, o kituose pietų Ontario miestuose sąmoningesni lietuvių studentų nesigirdint, kanadiečius atstovavo vieni rontiečiai, net 23, tuo šias studijų dienas padarydami iyg Detroito su Torontu susitarti mo švente.

Studijų programoje buvo trys paskaitos su diskusijomis.

Pirmoje, chemikas, bet rašyti pradėjęs K. Keblys svarstė tautiškumo reikšmę literatūroje. Pagrindiniu tautiškumo kriterijumi jis pastatė kalbą. Svetimomis kalbomis kūrė rašytojai, kaip Mickevičius, Mišas vien tik dėl tos priežasties įėjo į kitų tautų literatūrą ir negalėjo būti laikomi mūsų tautinės kultūros indėlininkais. Tautinė ar idėjinė tema tika neturinti sprendžiamos reikšmės vertinant kūrinių tautiškumą. Geras veiklas, kad ir su nelietuviškais personažais, jei jis priimamas savųjų ir juose sukeltas išliekančių įtaką, galįs įeiti į tautinę kultūrą. Svarbiausiu masto veikalais, tampančio tautinės kultūros dalimi, esanti tikrai meninė ver-

tė. Kalbėtojas aiškino, kad mūsų literatūros meninis lygis sąsąs augstas, arba augstos vertės veikalų labai mažai, dalinai dėl tokios vertės ugdytojų — vertintojų elito lygio.

Prisijungdama prie panašios temos, kiek ankstyvesnės kartos rašytoja Alė Rūta-Nakaitė kalbėjo apie lietuviškos poezijos vietą pasaulinėje literatūroje. Čia ji, šalia K. Donelaičio, prie lietuviškos poezijos didžiūnų priskaitė ir nelietuviškus rašiusius A. Mickevičių, O. Milašį ir J. Baltrušaitį ir juos pristatė, kaip įėjusius į pasaulinę literatūrą. Esą, visi šie, dėl savo natūralaus lietuviškumo, pilnai svetimuose nepritapę. Baltrušaitis rusams persvetimas — perimtas ir pervakarėtiškas, Milašius prancūzams perrytietiškas. Tai gi savo kūrybos dvasia, nors ir ne kalba, jie mums savi ir esą lietuvių literatūros, kaip ir kultūros dalimi. Mažiau, nors pasaulyje ir nežinomas, po Donelaičio esą mūsų didžiausiu poetu. Augstai vertintinas ir Tilvyčio igimtas, dejas, neišvystytas talentas.

Platesnio lietuvių rašytojų pasireiškimo pasaulyje stadija esą visuomet ir visur buvusios ir tebesančios sunkios kūrybinės sąlygos. Taip pat rašytojų intelektualinis siaurumas bei objektyvios kritikos stoka. Gerą pradžią pastarąja linkme duoda lankininkai, tačiau ir šie dar netobuli. Jeigu ir turėtume objektyvią kritiką, tai užsiritume per laikraščius, nes jai dar nesame priaugę.

Išvadoje kalbėtoja pareiškė, jog pasaulinėje literatūroje ta

Leonas Barauskas

Kazys Veselka

da turėsime prideramą vietą, kuomet jausimės tos vietos vertais. Pirmiausia reikia kurti vertingą literatūrą, o tik tuo met reikalaus vietos pasaulyje. Be to, mažiau jaudintis dėl pasaulinio garso suradimo, o labiau rūpintis pasaulinės vertės veikalų kūrimu.

Abi paskaitos buvo jei ne giliai, tai gyvai diskutuojamos. Savotiškas Keblio formalizmas ir tautiškumo supratimas išsiaiškino reakciją. Juk tautinė tema tika, aprašanti savus žmones ir būti, sprendžianti specifinius tautines problemas, darančius įtaką tautos visumai ar jos atitinkamoms sluoksniams ir yra svarbiausias bruožas literatūros, kuri sudaro tautinės kultūros dalį. Kalba yra reikalinga, bet, išskirtinai atvejis, nebūtina sąlyga, jeigu kita kalba rašyti lietuvių augstos meninės vertės kūriniui įtakoją tautos gyvenimą ir prisideda prie tautinės kultūros formavimo. Kalba yra tik forma, gi turinio pobūdis sprendžia kūrinio priklausomybę tautinei kultūrai.

Paskutinėje paskaitoje dr. A. Damušis kalbėjo apie Lie-

tuvos Universitetą tai prista tydamas, kaip plačiai savoką, apimančią visą lietuviškąją studentiją, ar ji mokintųsi Vilniaus, New Yorko, ar Maskvos augstose mokyklose, bet gyvenanti Lietuvoje idėja. Šalia statis tinių duomenų iš didžiūmoje, Vytauto Didžiojo darbų, pasikaitininkas klausytojų buvo plačiai išsklausinetas apie studentų gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje.

Tai tokiomis mintimis tas dvi dienas buvo maitinti studentai. Ištikrųjų, jos buvo gana paviršutiniškos ir labiau tik studentiško stovyklų laisvės pašnekesiams, nei rimtų akademių paskaitų ciklui.

Posėdžiams pirmininkavo L. Narbutis iš Urbanos, V. Kvedaras ir B. Vaškelis, abu iš Toronto. Organizacinę paruošimą atliko Detroito skyrius, pirm. J. Šoliūno. Visi kalbėtojai irgi buvo iš Detroito.

Pagirtinos JAV liet. studentų pastangos įtraukti kanadiečius į savo veiklą gyvenimą. Toks bendravimas gal pagyvens ir čionykščių studentų veiklą.

Ar bus vėliava prieš sovietus?

MASKVOS STUDENTŲ NUOMONĖS

Seniai jau Vengrijos laisvės revoliucija Maskvos diktatūros paskandinta kraujuose, bet ji ir kompartiniais „mokslo“ užverstose galsose iškelė klausimus, kurie neabejotinai yra sėkla, kuri duos padaugintą vaisių.

Ir dabar vėl prisiminti Maskvos Lomonosovo vardo universiteto studentų sąjūdį, kilusį drauge su Vengrijos revoliucija. Štai jo fragmentas: Studentas paklausė, kaip tokiai streikas galėjo įvykti socialistinėje valstybėje, aiškiau tariant, „Vengrijos laisvės demokratijoje“, nes gi visuotinis streikas, nukreiptas prieš darbininkų ir žemdirbių komunistinę valdžią, neįmanomas.

Vienintelis atsakymas, kurį profesorius Syroyetchkovich galėjo duoti į šį klausimą, buvo tasai, kuris spausdinamas mūsų dienraščiuose. Jis pradėjo žodžiais apie Horthy — fašistinių karininkų terorą ir apie diversinę Vakarų imperijos lizmo veiklą, bet jo žodžiai pasiskendo studentų protesto triukšme, kurie Lenino citatomis įrodinėjo, kad jis nekalbės duotu klausimu.

Užbaigiant buvo cituojamas Lenino klasinis formulavimas iš „Naujojo tipo partijos“, kuriuos pareiškė darbininkijos vi suotiniame sterike paskelbtus reikalavimus įtraukti savo inte-

resų sferon ir juos nuvairuoti teisinga kryptimi. „Naujojo tipo partija“, tačiau, niekad ne turėtų pasipriešinti streikui buržuazinės valstybės meto dais: karo teismas, ginklo jėga, arba priverstinu darbininkų tarybų išsklaidymu.

Šitoje vietoje diskusijos de generavosi į triukšmingą samysį ir profesorius nutarė pasitraukti.

Apie šį atsitikimą greitai sužinojo visas universiteto studentų bendrabutis. Diskusijos tęsėsi. Vėlai naktį iš miego buvo prikelti vengrų studentai, kad jie papasakotų apie sąlygas savo tėvynėje.

Vengrai, atsižvelgdami į politinius išsivystymus jų tėvynėje po jų atvykimo, vengė visų keblių kalusimų. Vis dėlto, tai, ką jie papasakojo, suteikė užkartinai medžiagos paigynui mui su Sovietų Sąjunga. Ir taip po truputį išsikristalizavo klausimas, turįs didžiausios svarbos „įvykdyto socializmo“ sistemai.

Klausimas yra šis. Ar partijos biurokratija, nors ji jo kio formalios nuosavybės bendruomenės gamybos priemonėse neturi, nėra iš tikro tapusi, originaliu marksizmo supratimu, išnaudotojų klase, domiuodama praktikoje gamybos priemonių panaudojimą, pasiskirstydama ūkininkus ir nu-

Birutė Pūkelevičiūtė

statydama algas? Ar nebūtų padorūs“ vakarykštės dienos tuo atveju prileistina, ar net reikalinga, prieš ją panaudoti senojo marksistinio klasių konfliktų metodą, būtent — visuo-

tinį streiką?

Kitą dieną ranka rašyti skelbimai buvo prisegti Lomonosovo universiteto komjaunimo iakabų lentoje, kuriose buvo reikalaujama teisingo raportų ir atvirų diskusijų apie Vengriją. Šių skelbimų turinį vie ni kitiems pasakojo visą prieš pietę: patys skelbimai buvo pašalinti prieš prasidedant paskaitoms.

Pietų metu pasirodė nauji skelbimai, kurie šaukė komjaunimo aktyvo susirinkimą, kuriame būtų diskutuojami „ne-

padorūs“ vakarykštės dienos įvykiai. Žodis „nepadorūs“ buvo išbrauktas, bet skelbimai palikti iškabų lentoje.

Susirinkimas įvyko Ostrovo kio vardo klube. Jį atidarė Lin kovas, univ. komjaunimo organizacijos sekretorius. Jis pradėjo tokiais žodžiais, kurie pro vokuojančiai turėjo paveikti daugumą susirinkusiųjų. Jis pareiškė, kad esą komjaunimo pareiga ateityje išvengti „tekių ištvirkavimų, diskredituojančių akademines įstaigas“ kaip tai įvyko vakar. Šito pareiškimo pasekmėje įvyko naujas „ištvirkavimas“.

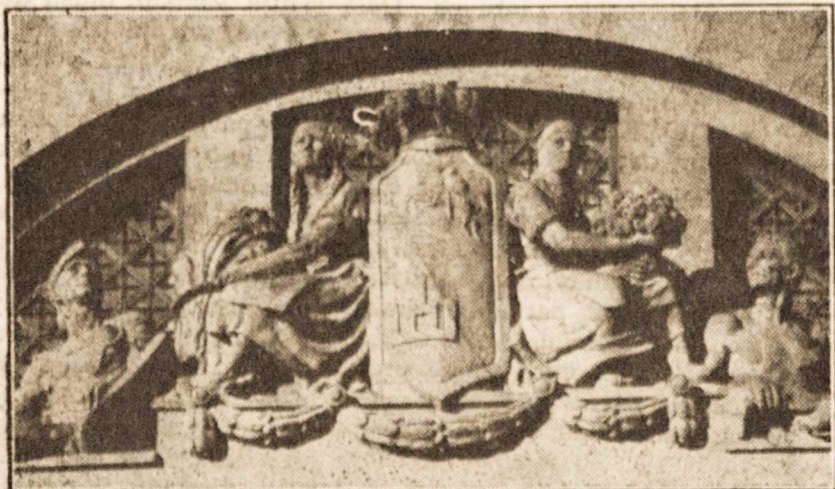
Greitai improvizuotu balsavimu, „Vengrijos klausimas riame būsią diskutuojami“, ne Nukelta į 8-tą pusl.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, suteikia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dvasiškai. Todėl išigykykite sau ir dovanų artimiesiems, vaikams ir jaunimui.

Putinas. SUKILĖLIAI. Romanas	\$ 5.00
A. Baronas. MENESIENA, rom.	\$ 2.50
P. Babickas. DRAMBLO KOJOS.	\$ 2.00
P. Babickas. GRAZZOJI LIETUVA	\$ 4.00
J. Narūnė. GINTARĖLĖ. Vai kams.	\$ 0.95
E. Tumienė. KARALIAI IR ŠVENTIEJI	\$ 2.50
J. Simonaitis. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ.	2.50
M. Laupinaitis. AŠ KALTINU	5.00
E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE	0.50
Žurnalas VARPAS, su aktualijomis	1.00
M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai	6.00
P. Andriūšis. ANOJ PUSEJ EZERO.	1.50
Vienuolis. KRYŽKELĖS, romanas.	3.50
V. Andriukaitis. AUDRA ŽEMAIČIUOSE	2.20
Žurnalas LIETUVA	0.50
Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ.	1.50
Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAIS KAUKIŲ	1.50
V. Čižiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE	1.50
B. Pūkelevičiūtė. METOGES.	1.00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2.50
J. Jankus. PO RAGANOS KIRVIU.	1.50
V. Zemkalnis. KUDIRKOS SAJŪDIS	0.75
B. Stundžia. BURIJAVIMAS IR JORININKYSTĖ	2.00
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas	\$ 2,—
400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI	\$ 0,50
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONELĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	\$ 1,50
J. Balys. LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI	\$ 3,—
V. Ramonas. KRYŽIAI, romanas	\$ 2,—
J. Jankus. NAKTIS ANT MORŲ, romanas	\$ 2,50
Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS	\$ 1,50
P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO	\$ 0,75
S. Zbarskas. RIEŠTAUSIO SŪNUS, vaikams	\$ 0,75
S. Zbarskas. PER SALTĮ IR VĖJĄ, vaikams	\$ 0,40
S. Zbarskas. GANYKLŲ VAIKAI	\$ 0,80
V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS	\$ 1,—
Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKĖJIMAS	\$ 0,30
Vydūnas. BHAGAVAD - GITA, iš sanskrito	\$ 0,30
Vytėnė. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės	\$ 0,75
Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA	\$ 0,25

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

Lietuvos Banką Kaune puošė ši skulptūrinė grupė. Rusai okupantai pasigrobė Lietuvos Banką su visais pinigais ir da bar piktai išnaudojo Lietuvos darbo žmones. Bet ateis atsi lyginimo valanda, nes teisybė laimės!

„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ spaustuve

ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS: SPAUSDINA PAKVIETIMUS, BILJETUS, VOKUS, VIZITINES KORTELES, PRANEŠIMUS IR TT.

KAINOS ŽEMESNĖS NEGU KITOSE SPAUSTUVĖSE.

UŽSISAKYTI GALIMA IR PASTU.

RASYKITE: „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“, 7722 George Street, Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

arba

SKAMBINKITE TELEFONU: HEmlock 7920.

Pažaislio likimas

BAŽNYČIAI IR VIENUOLY NUI NUIMTI KRYŽIAI

Kauno apylinkėse, greta šiuo metu statomos Kauno hidroelektrinės, yra žymus, didelės reikšmės architektūrinis paminklas — Pažaislio vienuolyno ir bažnyčios ansamblis.

Pagrindinės ansamblio dalys — bažnyčia ir vienuolyno korpusai — pastatyti XVII amžiaus antroje pusėje, kuomet žymiausias Lietuvos feodalų didikų šeimos buvo skatinamos kurti naujus kulto pastatus ir ekonomiškai remti naujų vienuolynų steigimą, kaip vieną iš svarbiausių kovos prieš reformaciją priemonių.

Vienuolyno statyba pradėta 1664 metais, o bažnyčios — 1667 m. Statybos darbams vadovauti iš Venecijos buvo pakviestas architektas Lodoviko Fredo, kuris čia dirbo iki pat savo mirties.

Bažnyčios išorės bei vidaus sienų paviršiaus apdailai sumanyta panaudoti brangias atvežtines akmens medžiagas — smiltainį ir marmurą. Visą tai buvo gabenama iš tolimųjų akmenų laukų, esančių Lenkijoje, Krokuvoje apylinkėse. Statybininkai dėl to patyrė ypatingai daug vargo. Architektūrinės detalės pagal nusiųstus sumažintus medinius modelius bei brėžinius buvo daromos vietoje, laukyklose. Detalių apdailą vykdė įžymūs Krokuvoje akmenskaldžių cecho Meistrai. Akmenkaldyba ir pagamintų dalių gabenimas už truko ilgiausią statybos laikotarpio dalį; beveik 20 metų buvo plukdomi akmenys Vyslos upe iki Gdanskio, iš ten Aistmarėmis iki Karaliaučiaus, o toliau — Priegliaus bei Deimėnos upėmis, Kuršių mariomis ir Nemunu — iki Pažaislio.

Užbaigus bažnyčios lubų skliautimą, prasidėjo vidaus apdailos darbai, kurie svarbiausiose pastatų patalpose truko dar apie 40 metų.

Statybos ir vidaus puošimo darbai vienuolyne buvo užbaigti 1712 metais. Pažaislio ansamblis tapo vienas iš gražiausių ir įžymiausių architektūrinių pastatų visoje to meto Europoje.

1755 metais vienuolyne kilo gaisras. Po to bažnyčia buvo remontuojama.

Ansamblis smarkiai nukenėjo 1812 metais. Jame šeiminkavusi Napoleono kariuomenė apiplėšė bažnytinį lobyną, kuriame buvo saugoma daug meniškų auksakalystės dirbinių, buvo pagrobta 6 dramblio kaulo statulos, išdraskyta biblioteka ir archyvas.

1832 metais už vienuolį dalyvavimą sukilime vienuolynas buvo konfiskuotas ir atiduotas stačiatikių bažnyčiai.

Labai smarkiai ansamblis nukentėjo pirmojo pasaulinio karo metais. Vokiečiai okupavę čia buvo įsirengę ligoninę ir sandėlius. Vokiečių šeiminkavimo metu buvo išgrobs

tyta nemaža meno vertybių, paveikslų. Išdraskyta eilė vidaus apdailos marmurinių detalių, visos baldų struktūros, kurios vėliau buvo pakeistos dirbtinio marmuro pakaitalais. Nuo pastatų buvo nuplėsta varinė skardos danga.

Dalinis pastatų remontas buvo atliktas po pirmojo pasaulinio karo. 1928 metais Rusijos muzėjuose buvo aptikta karo metu patekusi dalis buvusio vienuolyno inventoriaus. Jis Lietuvos vyriausybės rūpesčiu buvo grąžintas į Pažaislį. Grąžintų vertybių tarpe yra vertingas meno požiūriu Mado nos paveikslas.

Pažaislio ansamblis apjungia visą eilę pastatų, kurių tarpe vyrauja centrinio plano kupolinis bažnyčios turis. Bažnyčia iš visų pusių apsupta vienuolyno pastatais, kurie grupuojami aplink keletą vidaus kiemų. Priešais bažnyčios pagrindinį fasadą išdėstytas pagrindinis simetrinis kiemas, abipus jo — du simetriški uždari kiemeliai. Kadaise šie kiemai buvo iš trijų pusių apsupti atvirais apėjimais. Už bažnyčios yra erdvus sodas.

Šis statinys yra vienas Europoje panašios paskirties barokinis ansamblis, kurio pastatų tūrių bei vidaus kiemų erdves sprendimas išreiškia vientisą nuoseklę ašinę kompoziciją.

Bažnyčios išorės architektūra yra labai būdinga XVII a. antrosios pusės barokinei stilybei. Visos statybos detalės kalba apie laikotarpį, kai statybininkai atsisakė nuo renesanso epochai būdingų pusiasvyros desnių, įsitraukė naujų sprendimų linijų kontūruose, laukyklose formose, plokštumų kreivėse bei įgaubose.

Freskiniai paveikslai yra išpiešti sienų viršutinėse dalyse.

Pažaislio ansamblis, nežinoma, kaip jį kūrė daugelis kviestų iš užsienio dailininkų ir architektų, pasižymi eile savitumų, būdingų tik Lietuvai. Nėra abejonės, kad jį kuriant dalyvavo daug vietinių meistrų-statybininkų ir dailininkų.

Pažaislio architektūrinis ansamblis yra saugomas valstybės. Pabaigus Kauno hidroelektrinės statybą ir prisipildžius vandens saugyklai, jis atsidurs iš trijų pusių vandenims apsuptame pusiasalyje. Visas architektūrinis ansamblis taps dar labiau iš visų pusių matomas; jo siluetas, atspindinčias Kauno jūros vandens paviršiuje, atrodys įstabiai ir didingai.

S. Abramauskas
Kauno Politechnikos Instituto vyr. dėstytojas.

Red. pastebi, kad šiame straipsnyje pateiktas netikslumas: ne tarybinės vyriausybės, bet N. Liet. vyriausybės rūpesčiu 1928 m. buvo grąžinta iš Rusijos dalis pagrobto Pažaislio turto.

DR. H. NAGYS

kalbės Vasario 16 d. 40-ties metų Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktuvių minėjime. Plateau salėje, Montrealy.

PIANISTAS

K. SMILGEVIČIUS

dalyvaus Vasario 16 d. minėjimo koncerte Plateau salėje ir išpildys solo kūrinius.

KULTŪRINĖ KRONIKA

KNYGA APIE SOVIETINĘ PROPAGANDOS VALSTYBĘ

Žinomas latvių socialdemokratų veikėjas ir publicistas Bruno Kalniņš, gyvenantis Stockholme, yra parašęs knygą apie Sovietų Sąjungą kaip propagandos valstybę. „Der sowjetische Propagandastaats- Das System und die Mittel der Massenbeeinflussung in der Sowjetunion“. Tildens Forlag Stockholm, 1956, 278 puslapių). Knygoje aptariamas komunistų partijos propagandos aparatas, partinis švietimas, tiesioginė propaganda ir agitacija masėse, kariuomenėje ir laivyne, masinių organizacijų panaudojimas propagandai, sovietiškas radijas ir televizija, vaizdinė agitacija, sovietų spauda, sovietų menas ir mokslai, bažnyčių panaudojimas propagandai ir kt. Pridėtas ilgas šaltinių sąrašas. Iš lietuvių šaltinių minimi „Elta-Pres sedienst“ (Eltos vokiškoji laidą), Vilniaus radijas ir „Sovietskaja Litva“ Knyga labai turtinga, į ją įdėta daug kruopštaus darbo. E.

JABLONSKIO RINKTINIAI RAŠTAI

Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla Vilniuje išleido I-jį tomą J. Jablonskio „Rinktinių raštų“ (1957 m. 687 pusl.). Tame tome išspausdinta „Lietuviškos kalbos gramatika“ (1901), „Lietuvių kalbos gramatika“ (1922), „Lietuvių kalbos sintaksė“ (1911) ir „Linksniai ir prielinksniai“ (1928). Tomą paruošė ir įžangą parašė J. Palionis E.

VIENUOLIO „PADAVIMAI IR LEGENDOS“

Valstybinė grožinės literatūros leidykla Vilniuje išleido A. Vienuolio - Zukausko knygą „Padavimai ir legendos“. Leidinyje pateikiami paskutiniai siaus gyvenimo metais rašyto

jo sukurti padavimai „Medvėgalio pilis“, „Naglijo kalno lobas“, „Platelių ežero paslaptis“ ir kiti kūriniai. Atspausdintos taip pat ir „Gruzijos legendos“. E.

KOMPOZITORIUS VYTAUTAS KLOVA

baigia ruošti Vilniaus Operoje naujos savo operos pastatymą. Tai bus opera „Vaiva“, kurios premjera numatyta balandžio mėnesį. Po to jis pasiruošęs rašyti operą iš šių laikų ir dėl to jau susitaręs su režisieriumi J. Gustaičiu, kuris ruošia libretą.

LIETUVOJ GIMUSIOS ŠOKĖJOS GARSĖJA PASAULYJE

Neseniai Montrealy gastroliavo anglų baletas iš Londono. Jame į primadonas kopija Lietuvoje gimusi balerina Beriozova. Jos tėvas, rusų kilmės, Lietuvos operos ir baleto teatre šokęs, vadinosi Beržaičiu. Duktė vartoja tėvo pavardę.

Montrealy gastroliuojant Svietlana Beriozova pakeitė primadoną. Ji turi gerų balerinos duomenų ir gerų perspektyvų.

Kita balerina kyla Australijoje.

„Canon“, australų muzikos žurnalas, kada Ramona Ratat-Ratitė pirmą kartą pasirodė „Wokooka“ baleto pastatyme, rašė: „Mažutė Ramona Ratat iš užpakalinio plano parodė didžiausią talentą“.

The Elizabethan Opera Ballet Company šiais metais pastatė tris atskirus baletus, su kuriais Ramona aplankė Brisbanę, Melbourną, Adelaidę, Newcastle ir šoko Sydnejuje. Gastrolėse jai šoko „Hofman pasakos“ ir „Parduotoji nuotaka“ operų baletuose.

OP. SOL. E. KARDELEIENĖ

dalyvaus Vasario 16 d. minėjimo koncerte Plateau salėje ir išpildys naujų dainų.

Ramona buvo 12 metų, kai pradėjo mokytis baleto. Tada ji su tėvais gyveno Pertho ir mokėsi gimnazijoje. Ji skambino pianinu ir mokėsi piešimo. Rimtai baleto studijoms atsidėjo prieš trejus metus Sydnejuje. Ji studijavo baletą Joan Halliday's mokykloje ir čia buvo išrinkta šokti gastroliuojančioje Italų operoje. Šiais metais, baigusi mokyklą, Ramona išlaikė konkursinius egzaminus, iš keliasdešimties jaunų balerinų jai pateko į Eliza bethan operos baletą. Ramona yra menininkų tėvų vaikas: Vaclovas Ratas yra žinomas mūsų grafikas, daugelio meniškų išleistų knygų iliustratorius, Drazdauskaitė - Ratienė buv. Kauno teatro baleto šokėja.

RADIO DAINOS KONKURSAI

vyko per Vilniaus radiją. Konkursą atsiliepė 1200 vienuolų. Dainos dar pakartotos koncerte, kuris buvo konservatorijos salėje. Pirmoji premija pripažinta J. Sidlauskui už dainą „Vasaros vakarą tylų“; dvi antros — A. Klenickiui už dainą „Aguonėlė“ ir A. Brazinsui už dainą „Ugnelė“; trys trečiosios premijos teko: P. Šližiui už dainą „Gimtinės beržai“, J. Navakauskui už „O, atei!“ ir B. Gorbulskiui už „Dainą tau“. Už dainų tekstus antrojo laipsnio premijos pripažintos P. Gaulėi ir A. Vencūnui ir trečiojo laipsnio premijos — V. Blinkevičiui, C. Kalendai, E. Matusevičiui, A. Ryliškiui ir A. Stankevičiui.

● Romoje lapkričio 30 d. mirė kardinolas Piazza, 73 metų, kūrėjas narys. Su jo mirtimi dabar trūksta kolegijai 13 kardinolų. Italų dabar yra 19, kitų tautų 38.

viskas kartosis kaip šiandien.

Bet grįžti namo moterys nesiskubino. Tas toks tylus, ramus ir šiltas vakaras, ta melsvoj prieblandos ūkanų skendė janti pieva, tas kaip veidrodis šviesus ežerėlis, tie jaunų vyrų šūkavimai papievyje, — viskas masino merginas uždelsti ruošą apie vežimus. Ir štai pagaliau, kai ta ruošą jau buvo baigta ir beliko tik sėsti ir paplakti arklius, nuo pievos pasigirdo pirmieji grįžtančių šienplovų dainos garsai:

Valio, mano dalgelio, valio, valio!

Metė merginos vadeles, kitos kur jau sėdėjo vežimuose, iššoko vėl ir, susispietusias po kraštiniu ažuolu, klausė šienplovų dainos. Vaje, koks gražumėlis! Kaip plačiai plaukia tie balsai! Jau dainininkai baigė posmą, o atgarsis, atskridęs iš anapus ežerėlio, miške ir lazdynuose vis dar kartojosi — valio, valio, valio...

Pievos pakrašty būrys bernų su dalgiais ant pečių, sustoję pusračiui ir atsisukę į Želvio krantus, kur dangus kaip diždulis žaizdras raudonavo saulėlydžio liepsnomis, taip pat klausė ir laukė, kol tyloje išstips paskutinis atgarsis — valio, valio — o-o-o...

Tada Venckų Adomėlis, Balsių Petras, Zubrio bernas Simanas giliai atsisukė ir, visiems kitiems padedant, užtraukė antrą posmą:

Nepapustęs dalgelio,

Nepapjauši sienelio.

Nutraukę vėl klausė, kaip antrojo pusę ežerėlio melsvame šešelyje padūmavusios pakrantės atsiliepė — sienelio, šienelio, — ir aidas, persimetęs įsiap, tolo krūmuose — sienelio — o-o-o...

Nuskambėjus paskutiniam atgarsiniui, sugaudę suose naują posmą:

V. MYKOLAITIS-PUTINAS ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

17.

Pusryčių metu štai pagaliau pasirodė trys vežimai moterų ir mergaičių su grėbliais, medinėmis šakėmis, krepšiais, puodais ir ašočiais valgio. Klegesys paplito visoje lankoje. Šen pjoiviai pirmiausia eina į ežerą nusiprausti. Jaunimas gal ir norėtų paįsdykauti, bet nuovargis ir alkis skatina ne juokauti, bet kuo greičiau pulti prie vežimų, atrinkti, kas kam priklauso, sėsti po medžiu ir kirsti pusryčius.

Valgis geras. Kiekviena gaspadinė žino, kad visi matys, ką ji įdėjo saviškiems, ir apkalbės, jei jos valgis bus prastesnis už kitų. Tad valgė riebiai uždarytus barščius, lašinius ar kumpį, gerė geros arba nuo ankstyvo pavasario išlaikytos skanios įrūgusios sulos.

Po pusryčių ilsėtis dar nelaikas. Pakilę tuoj visi eina prie dalgių. Dabar prasidės pats darbo įkarštis. Visi, kaip su sitarę, galanda dalgius. Aižus pustykle braukiamo plieno garisas skrenda per lauką, guviai nuteikdamas ne tik pjovejus, bet ir moteris. Jos greitai tvarko indus, traukia iš vežimų grėblius ir eina grėbliakočiais daužyti pradalgių, kad šienas greičiau džiūtų.

Dabar judėjimas lankoj padvigubėjo. Vyrų eilė nuo pat ankstyvo ryto jau per keletą varnų nusisyrė į pievas, o moterys iš krašto stojo daužyti pirmųjų pradalgių. Vyrai tylomis, tarsi su įniršiu braukia dalgius, eilėmis guldysdami žolę, o mo-

terys juokauja ir klega, besišvaistydamos po pradalgius ir plačiai drabstydamos apvytusį kvepiantį šieną. Merginoms kniečiai pasierinti, apie berniokus pajaukauti.

— Išpėkite, mergaitės, katras katros pradalgis nuvartas, — pasiūlė Zubrytė.

— Kur tu čia išpėsi, visi lygūs, — atsiliepė Kiečių Ona.

— Ne visi, — užgindžio Zubrytė. — Štai šitas, kur aš daužau, tai jau tikrai Venckų Adomėlio. Jis toks liesutis.

Ona apmaudingai sukanodė lūpas.

Artėjant pietums, vyrų ir moterų sparta ėmė mažėti. Saulė, pakilusi į patį vidurį dangaus, taip kaitino, kad vyrai turėjo užsidėti šiaudines skrybėles, prakaito lašai varvėjo veidu ir šlapi marškiniai lipo prie kūno.

Venckų Adomėlis nebeišverdamas sušuko priešakyje atkakliai dalgiu mostaguojančiam Zubriui:

— Dėde, gana bus prieš pietus! Leisk nusimaudyti! Su tirpsime!

Adomėliui pritarė ir kiti, o ir pačiam Zubriui pasirodė ne pro šalį būsiant duoti atvangos seniems kaulams. Tad baigę pradalgi, daugelis čia pat smeigė dalgius kotais į žemę ir ėjo į ežerą nusimaudyti.

Tuo tarpu moterys ruošė pietus. Kai kurios turėjo atsi- vežusios šaltibarščius, bet ir kiti viralas buvo atvėsę. Šį kartą niekas nepasigedo karšto valgio. Pasistiprinę išlandžiojo į paunksmę. Dienovidžio poilsio tyła įsiviešpatavo šienapjūtės vietoje.

Karščiui atslūgus vėl visi stojo į darbą. Dirbo iki pavakarių, apie valandą užkandžiavo ir išlėjęsi ir jau tada nestojo ligi saulei nusileidžiant. Sukabinėjusios pavėsy ant medžių šakų, kad skruzdės nepultų, ryšulėlius su vakariene, moterys ruošėsi namo. Ryt rytą joms vėl teks atvažiuoti su valgiu ir

MŪSŲ SPORTAS

LIETUVIAI KREPSININ KAI URUGVAJUJE

Albinas Gumbargis

Iš apie 8,000 galvų turinčios lietuvų kolonijos Urugvajuje čia yra kelios dešimtys žymesnių sportininkų, kurių tarpe matome gerų futbolininkų, krepšininkų, lengvaatlių, plaukikų ir dviratininkų. Tačiau pirmoji vieta atitenka krepšininkams, prie kurių šiame straipsnyje ilgiau apsisistosime.

Sekant Lietuvos krepšininkų — dvigubo Europos meistrų pėdomis, Urugvajaus lietuviai jaunuoliai pamėgo šią sporto šaką ir joje pasiekė gražių rezultatų, tapdami vienais iš žymiausių šio krašto krepšinio žaidėjų.

Pirmuoju čia iškilo (1938 metais) Viktoras Cieslinskis. Gimęs Mariampolės mieste ir su tėvais į Urugvajų atvykęs 1929 m., šis jaunuolis po nepilnų dešimties metų buvo plačiai žinomas vietinių gyventojų tarpe ir jo vardas buvo dažnai kartojamas per radio bei spaudos puslapiuose.

Saulėto veido, auksiniais plaukais, augalotas ir vikrus šis tipiškas lietuvis jaunuolis pažaides kelis metus antraeilėse krepšinio divizionuose, 1940 metais pasirodė I-mos diviziono Aquada komandoje. Jam perėjus į šio vieneto eiles, ekipa išsikovoją Urugvajaus meistrų vardą 1941, 1942, 1943, 1944 ir 1948 metais. 1944 m. Viktoras išrenkamas šios komandos kapitonu ir tas pareigas eina iki šių dienų.

1941 m. Argentinoje vykusiam P. Amerikos krepšinio turnyre Cieslinskis jau atsto vauja Urugvajaus rinktinę. To paties vardo žaidynėse 1942 m. jis žaidžia už Urugvajų Čilė

je, o 1943 m. — Peru valstybėje. 1948 m. Cieslinskis patenka į Urugvajaus olimpinę komandą, su kuria dalyvauja Londono olimpiadoje. 1952 m. pakartotinai yra išstatomas olimpinį vienetą ir vyksta Helsinkin ir čia įvykusioje olimpiadoje padeda Urugvajui laimėti III vietą.

Reikia pastebėti, jog Cieslinskis yra geras lietuvis — patriotas: labai puikiai vartoja lietuvių kalbą ir visur save vadina lietuviu.

Be Cieslinskio yra ir daugiau pasižymėjusių lietuvių krepšininkų. Adolfas Kanopa pasirodė Atenas komandoje, žaidžiant čioje I divizionoje, o 1944 m. Leonas Slažinskas — Aquada vienete, tačiau jis greitai perėjo į Nacional pirmos diviziono penketuką, kuriame ir dabar tebežaidžia.

Šie abu žaidėjai su savo komandomis yra buvę užsienyje, kur rungtyniavo su kitų valstybių komandomis. Taip pat jiedu buvo išstatyti kandidatais į Urugvajaus olimpinę krepšinio rinktinę, vykimui Helsinkio olimpiadon. Be to, Slažinskas, būdamas vieno banko valdininku, šiais metais su ruoštime P. Amerikos bankų krepšinio turnyre Montevideo mieste buvo Urugvajaus rinktinės, laimejusios I vietą, kapitonas.

Be jau sumintų, pirmose krepšinio divizionuose žaidžia Otas Vikonis — Welcome komandoje, kuri kelis metus yra buvusi Urugvajaus meistrė ir Jonas Bartkevičius — Colon vienete.

Antros diviziono komandose

žaidžia: Albertas Krasinskas — Capitol vienete, Stasys Sauskas — Albatros kom., E. Mussio — Vežys — Rojiverde kom., Pr. Dobilevičius — Nacional kom., Vl. ir Jonas Kvarzejai — Deportivo Urugvaj kom. ir Seebėda trečios divizionos Lale komandoje.

Nors ir nesant nuolatines lietuvių krepšinio komandos Urugvajuje, vietos lietuviai krepšininkai įvairiomis progomis yra sulipdę penketuką ir išbandę jėgas su kitais vienetais. 1956 metais šiai lietuvių komandai buvo duotas Vytis vardas ir ji pirmą kartą oficialiai pasirodė, šalia lietuvių bažnyčios naujai įrengtoje krepšinio aikštelyje, susitikdama su urugvajiečių Rojiverde vienetu.

Šiame pirmame organizuotame lietuvių krepšinininkų pasirodyme ir aikštės atidaryme dalyvavo apie 1.000 žiūrovų, o Cieslinskio pakviestas Urugvajaus krepšinio federacijos vicepirmin. dr. Washington Fradil leti pasakė gražią kalbą. Šių rungtynių nugalėtojai didelis sporto mėgėjas Antanas Zupka paskyrė taurę, kuri atiteko Vyties komandai.

1956 m. spalio mėn. į Urugvajų atvyko Argentinos lietuvių sporto klubo Kovo krepšininkai, kuriuos Vytis savo aikštėje lengvai įveikė. 1957 metais vyčiai atvyko į Argentinę, kur žaidė atsigriežimo rungtynes su Kovu, tačiau ir šį kartą Vytis liko neįveikta. (Iš Edv. Sulačio red. leidinio „Lietuviškasis krepšinis“).

ONTARIO LIETUVIŲ LYGA

Tikslu paskatinti lietuviškų sporto klubų bendravimą ir duoti progos pasireikšti ir žemesnio lygio žaidėjams, KL Sporto Apygarda šiemet, kaip ir ankstesniais metais, suorganizavo Ontario Lietuvių

Krepšinio Lygą. Išjungus pa jėgiausius Aušros ir Vyčio žaidėjus I vyrų grupėje varžosi po dvi Aušros ir Vyčio komandos ir Hamiltono Kovas. Moterų grupėje yra dvi Vyčio komandos, Aušra ir Kovas. Pirmose susitikimuose Aušros jaunieji įveikė Vyčio jaunius, gi staigmeną patiekė Vyčio „Veteranai“, nugalėję Aušrą.

Tokia lietuviška lyga yra tikrai sveikintinas reiškinys, tik gaila, kad dėl nuotolio da lyvauti negali montrealiečiai.

— a.

IŠ HAMILTONO KOVO

HLSK Kovas 9 metų veiklos sukaktis bus atžymėta gegužės 24 d. krepšinio, stalo teniso ir šachmatų turnyru. Principinius savo sutikimus jame dalyvauti jau davė Detroit, Rochester ir Toronto. O Numato, kad Kanados šachmatų meistras P. Vaitonis duos simulantą. Šeštadienio vakare bus didelis sportininkų balius Royal Connaught viešbutyje. Salė jau išnuomota, dabar tik ruošiamas įdomi sportinė programa.

Šį antradienį, visi sportininkai susirenka į VA parapijos salę Užgavėnių pasilinksmini mo. Skanūs užgavėnių valgiai, linksma Benni Ferri kapela, turtiniga loterija ir meninė programa, visus išjudins pasilinks minti paskutinį kartą prieš Velykas. Laukiami visi nariai ir bičiuliai.

„Sporto Žinios“ FASK'o leidžiamas sporto laikraštis, Hamiltone užsiprenumeruoti galima per K. Stanaitį 95 Delaware, telef. JA 9-8460, arba K. Baroną, telef. LI 5-0979.

TRUMPAI IŠ VISUR

Į pasaulio ledo rutulio rungtynes iš Kanados išvyko Whitney miestelio komanda. Prieš tai ji sužais eilę rungtynių su karų Europoje. Pirmos rungtynės bus sužaistos su rytine Vokietija ir paskutinės su Sov. S-ga. Pasaulio pirmenybių šeimininku šiemet yra Norvegija.

— Sov. S-gos Olimpinis Komitetas, į artimiausią posėdį, numato įnešti pasiūlymą 1964 m. olimpinis žaidimus įvykdyti Maskvoje.

— Bokso pasaulyje aiškiai iškilo pussunkaus svorio kanda dietis Ivan Durrelle, rytinės Kanados pakraščio žvejys. Jis yra rimtas varžovas Archie Moore į pasaulio meistrė vainiką.

— Norvegijos futbolo rinktinė treneriu numatomas paskirti vengras Hidegkuti, šiuo metu žaidžiant rinktinėje. Kaip žinome, simpatiška šiai rės tautą, kurį laiką treniravo ir buv. Lietuvos rinktinės treneris austras Hahn. Jis šiuo metu yra Vokietijoje ir vado vauja Muncheno komandai. Kas iš žaidėjų norėtų jam parašyti, tesikreipia šiuo adresu: Fussball Club Bayern, München, Germany.

Ar neiname į pakalnę?

KUR DINGSTA AMBASADORIAI IR AMBASADORĖS?

(Laiškas iš Toronto)

Iš viso pas mus su parengimais vis blogiau ir blogiau. „Tėviškės Žiburių“ balius šiemet buvo nei taip gausus, kaip pernai, nei tokios geros nuotais. O, štai, operetės „Šikšnosparnis“ spektaklis davė... 200 dolerių gryno... nuostolio! Juos padengti reikės iš pajamų, kurios bus gautos ruošiant paprastą vakarušą su išgerimais. Ar gi ne liūdna? Operetė buvo itin graži: gerai paruošta ir sėkmingai suvaidinta.

O pastangų buvo didelių ir nuosirdžių, kad spektaklis turėtų pasisekimą. Maža to, kad bilečių platintojai dirbo atsidėję, bet ir abiejų bažnyčių klebonai tikrai nuosirdžiai parėmė spektaklio rengimą ir per pamokslus ragino tautiečius būtinai atbaido nuo bet kokios iniciatyvos. Atrodo, kad vienu dalyku tikrai domimasi — išgerimu... Baisiai liūdna.

Tiesiog tragiškas reiškinys — žmonės kažkaip nejučiomis nutolsta nuo visuomenės ir kažkur dingsta. Dingsta, kaip sakoma, be žinios. Ir kas bus toliau, jeigu taip eis?

O juk, mes, senieji ateiviai, taip džiaugėmės, kad po karo atvažiuoja daug naujų, ypač svarbu — jaunų žmonių, naujų jėgų, kurios, manėme, kalbės nuvers, upes užtvens. Mes atsimename daugelio, o ypač Br. Railos, įtaigojimus, kad štai jaunimas — tai Lietuvos ambasadoriai ir ambasadorės! Jie čia stebuklus padarys.

— Be vokiečių futbolo komandos, šią vasarą Kanadoje taip pat lankysis ir austrai. — Britų Imperijos vasaros žaidynės šiemet įvyks Valijoje. Kanada, dalyvių skaičiumi, stovi trečioje vietoje. — Hamiltono vidurinių mokyklų vandensvaidžio pirmenybėse vienu geriausiu žaidėju yra Juozas Giedraitis, žaisdamas centro puolėju ir pelnydamas Katedros mokyklai daugiausiai įvarčių. K. B. jektų?

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

Kanados lėktuvus miškų gaisrams gesinti.

Dalgelį traukiau,
Vakarėlio laukiau.
Sunku dalgelį traukti,
Vakarėlio laukti.

Ir lygiai taip pat skardžių, lazdynų ir miškų toliuose nykdamas, mėgdžiojo aidas: laukti, laukti, laukti...

Tada Venckų Adomėlis neučiuomis grįžtelėjo pro petį atgal miško link ir pamatė po ažuolais merginų būrį. Be abejo, jų tarpe yra ir Kiečių Onutė. Stuktelejo Adomėlis alkūne Petriui ir parodė galva: klausio! Dirstelėjo ir kiti vyrai į pamiškę ir pamatė, kad merginos tikrai klausosi.

Adomėlis staiga stvėrė iš užjuosčio sudoklį ir taip kelis kartus sudrožė per dalgį — iš reto, kiekvieną smūgį atsverdamas — kad žvangantis garsas toli nuplaukė per pievas. Ir kiekvieno berno širdy stuktelėjo kažkoks neišreiškiamas keistas jausmas. Ak, ir žino gi tas Adomėlis, kada kokį žodį pasakyti ir kaip pasielgti, kad kiekvienam vači krūtine sugniaužtu, kad net nebesuprastum, kas tau atsitiko, kas pasidarė. Ir tuoj visi, vieno jausmo ir noro pagauti, sutartinai visa krūtine užtraukė:

Ai skamba žvanga
Sidabro dalgelis,
Ai, tviska blizga
Vario kotelis.

Balsių Petras žinojo, kad Bagynų baudžiauninkai vietoje šito posmo dainą baigdavo kitais žodžiais:

Naujas dalgelis,
Dailus kotelis,
Tiktai nedailios
Pono pievelės.

Bet jis nebeužėjo kištis su savo laziniu posmu ir kartu su kitais klausė, kaip aidas nykdamas kartojo: vario kotelis, kotelis, kotelis...

Baigę dieną, sienpjoviaiėjo į pamiškę, kur vakarinės žaros atspindžių nušviestos po ažuolu stovėjo merginos. Bet išdykėlės nebelaukė bernelių, nebeužėjo su jais ginčytis, katro pradalgelis platesnis, katro balselis skambesnis. Ūmai jos sukruto, sukleję, puolė prie vežimų, suplakė arklius ir nudundėjo per medžių šaknis miško keliu namo.

Tuo tarpu seniai, kol jaunieji baigė dainą, kaip ir vakar, aikštelyje sukūrė ugnį. Kiekvienas išsivyniojo savo ryšulėlį su vakariene, godžiai kramtė, ką surado, nes buvo išalkę.

Pavalgę jaunieji dar kiek pašūkavo, bet ilgiau išdykauk niekam nebuvo noro. Vieni susirietę pakrūmėse, kiti prie laužo, užsimetę kas ką turėjo, sienpjoviai sumigo.

Iš lėto blėso laužas. Miško šešėliai slinko artyn ir tirsėjo. Pievoje pažemiu driekėsi rūkas, ant žolės krito rasa — ženklas, kad ir rytojaus diena bus giedra ir šilta.

Balsių Petras, pasitraukęs nuošaliau, pasirinko vietelę po liepa ir, įsisupęs į rudinę, rengėsi numigti. Čia pat, greta, pasitęsęs gunią, atsigulė Venckų Adomėlis. Aitriai kvėpėjo čiobreliai, protarpiais lengvai pūstelėdavo gėstančio laužo dūmas, zvimbė uodas, anapus laužo kosčiojo senis Zubrys.

Petrą pradėjo imti snaudulys. Bet štai jau beveik pro miegus jis nugirsta, kad Adomėlis pakuždomis jį šaukia:

— Petrai... Petrai...
— Ko tau? — atsiliepė nepatenkintas.
— Pažiūrėk į viršų.

Tas jo kuždesys toks ypatingas, kad Petriui bematant nu lakstė miegai. Jis atsivertė augštelininkas ir ėmė žiūrėti į viršų. Ties juo kabojo tamsūs liepos šakų ir lapų gumulai, atokiau, iš abiejų šalių, stūksojo placiašakiai ažuolai, dar toliau, anapus aikstelių, ryškiai brėžėsi ir padangių skliautų smaile eglės viršūnė. Priešais, ties aikšte, į pietvakarius, tarp medžių viršūnių mėlynavo tyras dangaus sklypas su retomis didelėmis, tarsi prigesusiomis žvaigždėmis. Ir visa tai

buvo apgaubta tokios tylos, kad, atrodo, ir vėjelis nedrįsta smarkiau pūstelėti, ir lapas sukrutėti medžio viršūnėje, ir žio gelis sučirkšti žolėje.

Išžiūri Petras į tas užsnūdusias medžių viršūnes, į tą mėlyną dangaus aikštę, į tas dideles žvaigždes, — ir neapsakoma ramybė užplūsta jo krūtine. Vienu metu visas gyvenimas susikaupia jo mintyse. Jis atsimena savo skurdžią jaunystę ir tėvus, ir dėdę Steponą, ir baudžiavimus darbus, ir Katrytę, ir Skrodsį, ir paskutiniųjų savaičių įvykius. Bet kaip keista! Visa tai tarsi jo nebėsiu. Jo gyslotos rankos nebėsi gniaužia į kumščius, kaip tai būdavo anksčiau, visą tai atsiminus. Plačiai atvertomis akimis jis žiūri pro medžių viršūnes į mėlyną vasaros nakties dangų, ir tylus graudulys užplūsta jo širdį.

Paskui jis pajunta maudžiantį ilgėsį — gimtojo kaimo, tėviškės. Jos paveikslas kaip gyvas atsistojo Petro akyse. Jis užuodžia dūminių pirklių kvapą, girdi svirčių gurgždesį, sunų lojimą, jaučių maurojimą. Štai jis su jaučių jung uplačiai žirgliaja kaimo gatve. Štai Kedulių kiemas, prie šulinio Katrytė. Jis pliaukštelėja botagu, jis atsigriežia ir jam nusišypso. Katrytės nusišypsojės veidas ilgai neišnyksta iš jo vaizduotės. O kai jis išnyko, Petras pajunta širdy klaidingą tuštumą. Jis čia svetimas, vienišas.

Štai dar Adomėlis. Petras žino, kad Adomėlis taip pat veizi į augstį ir mąsto, kaip ir jis. Greičiausiai ir Adomėliui patinka kuri kaimo mergiotė. Draugiškumo jausmas Adomėliui šilta banga perlieja Petro krūtine. Adomėlis silpnas, be veiko vaikiškai ramus ir nuolankus. Pagalvojus apie tai, Petriui malonu pasijusti, kad jis pats drąsus, atkaklus ir stiprus kaip milžinas. Ne, Adomėlis jis neduos niekam nuskriausti! Juodu nę žodžio nesakė vienas antram, tik jautė, kad ta nuostabi sienapjūtės naktis surišo juodu stipriau, negu surišę giminytę, paslaugos, dovanos ir pažadai (d. b.)

Progress Construction Ltd.

nes visa medžiaga yra paruošta statymui su planais ir nurodymais. Sąžiningas informacijos gaunata iš P. Mažeikos: MO 4-0507.

Lietuviai yra mūsų klientai todėl mes su malonumu remiame PLIAS — Stipendijų Fondą.

TORONTO

LIETUVIŲ BANKELIS „PARAMA“

kaskart įgydamas lietuviškoje visuomenėje vis didesnę pasitikėjimą, savo veiklą sparčiai žingsniais plečia, tapdamas didesnę ir rimta lietuvių ekonomine tvirtove.

Žemiau paduoti skaičiai rodo per 5 metus leisto kredito, atseit, paskolų suteikimą mūsų tautiečiams, būtent:

pagal — praš. paskirta

1953 m.	69	\$ 47,270.00
1954 m.	150	\$ 114,020.00
1955 m.	189	\$ 185,740.00
1956 m.	230	\$ 257,560.00
1957 m.	344	\$ 413,146.97

Iš viso 982 prašymai bendrai sumai \$ 1,017,736.97.

Penkių metų bankelio veikimo metu nebuvo atsitikimo, kad Kredito Komiteto paskirta kam nors paskola būtų sudariusi bankeliui nuostolius. Bs.

ISLEISTUVŲ BUV. MOKYKLOS VEDEJAI.

Mokyklos tėvų komiteto iniciatyva sausio 25 d. Šv. Jono parapijos salėje buvo suruoštos mokyklos vedėjų J. Širkai išleistuvės, kuriose dalyvavo arti 100 žmonių. Be mokyklos globėjo ir abiejų R. Katalikų parapijos klebonų dalyvavo gen. konsulas V. Gylis su ponia, Kr. V-bos pirm. V. Meilus su ponia, Toronto Ap. K-to pirm. J. Simonavičius, Lituanistinių kursų vedėjas p. Rimkūnas su ponia, p. Širkos kolegos mokytojai, jo asmeniškai draugai ir mokinių tėvai atėjo išleisti ir pagerbti buv. ilgą laiką mokyklos vedėją. Vaisių metu buvo pasakyta eilė kalbų, kuriomis stengtasi užkcentuoti p. Širkos darbai Toronto lietuvių kolonijoje. Pabaigoje kalbų p. Širka padėjo visiems ir atsakė ilgesne kalba patiekdamas savo gyvenimo veiklos kai kuriuos svarbesnius bruo-

NAUJU ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS VEDEJAI

yra pakviestas tos pačios mokyklos mokytojas Jonas Gustainis. Jis vedė pareigas perėmė iš J. Širkos. P. Gustainis yra baigęs Kauno mokytojų seminariją 1942 m. Apie 6 mėnesius pavaduodamas sergantį mokytoją, mokytojo Kauno pavyzdinėje pradžios mokykloje. 1948 m. Austrijoje, Insbruko universitete, išlaikęs ekonomikos fakulteto 8 semestrus, išemigravo į Kanadą. Kanadoje pradėjo gyventi Edmontone, Albertoje. Čia mokytojo lietuvių šeštadieninėje mokykloje. 1955 m. persikėlė į Toronto. Toronto lietuvių mokykloje dirba nuo 1956 m. rudens. Naujasis vedėjas yra didelis sporto mėgėjas. Jis yra Kanados sporto Apygardos vado vas ir Toronto sporto klubo „Vytis“ narys. Ia.

Laisvoji tribūna.

DR. M. ANYSAS

NERASYKIM KO NEŽINOME.

(Atsakymas į straipsnį „Rašy kime ką žinome, „Neprikl. Lietuva“ Nr. 46, 1957 m.)

Yra labai keistas apsiereikiškas lietuvių spaudoje, kad esi tuojau kedenamas, kai parašai

● 100 metų nuo Dievo Motinos Marijos apsiereikiškimo Liurde proga Toronto arkivyskupija ruošia didelę ekskursiją laivu Queen Elizabeth, kuris išplauks į Europą balandžio 16 d. Ekskursija numato aplankyti be Prancūzijos Liurdo dar ir Italiją, Šveicariją, Vokietiją ir Belgiją. Kas būtų tuo reikalu suinteresuotas ir norėtų gauti smulkesnį informaciją, tesi kreipia žemiau nurodytu adresu: Thos. Cook & Son, Inc., 94 Adelaide St. W., Toronto 1, Ont.

● Jaunimo šokiai skirti tik lietuviškam jaunimui. Kad išvengus bereikalingų nemalonių, jaunieji prašomi į šiuos šokius neatsiusti jokių kitataučių.

● Income tax pažymėjimai paštu bus išsiuntinėti parapijiečiams, kurie to prašys, kitiems pažymėjimai bus T. Placido asmeniškai išduodami parapijos raštine nuo vasario pabaigos.

SOLIDARUMAS PIRMON VIETON

Toronto Apyl. Tarybai rinkti buvo sudaryta rinkiminė komisija iš 5 asmenų Pasidarė ne sklandumas, kai tos komisijos narys J. Česėkas atsisakė mokėti solidarumo mokestį.

Du komisijos nariai V. Germanavičius ir J. Nacevičius dėlto atsisakė komisijoj dalyvauti. Pirmininkas V. Užupis, nerasdamas išeities, atsistatydino. Jį pakeičė ir sekr. F. Senkus. Komisijoj liko vienas p. Česėkas. Apylinkės v-ba, apsvarsčius reikalą, pavedė teisninkui A. Liūdžiui sudaryti naują komisiją. Dėl komisijos pasikeitimo rinkimai nebus sutrukdyti.

Šis nesklaidumo pavyzdys yra išsidėtinęs kitoms B-nių valdyboms. L.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West Room 503

(kampas Bay & Richmond) TORONTO, ONTARIO Telefonai

Istaigos

EM 2-2585

Namų

ST 8-5085

International Service Bureau

91 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE. 6-5613.

DIREKTORIUS — A. LIUDŽIUS

Istaigos darbas atliekamas 2 atskiruose skyriuose:

I. EMIGRACIJOS IR KELIONIŲ (Travel):

Iš Europos (taip pat iš Lietuvos) ir kitų pasaulio kraštų įvažiavimo Kanadon ir išvažiavimo iš Kanados reikalų tvarkymas, vizos, pasai, kelionės liudijimai, transatlantiškieji laivų-lėktuvų bilečiai, taip pat geležinkelio ir autobusų bilečiai; Amerikos ir Kanados vasarvietėse vietų užsakymai; žymesnių miestų viešbučiuose kambarių rezervavimai; ekskursijų vietoje, Amerikon ar Europon organizavimas; asmeninio kelionių bagažo, baldų ar bet kurio kito turto persiuntimas į bet kurią paskyrimo vietą Kanadoje, Amerikoje ar Europoje (patarnavimas su pilnu apdraudimu iš pat jūsų buto).

II. DOVANŲ IR VAISTŲ SIUNTINIŲ SKYRIUS.

Per šį skyrių Dovanų Siuntiniai ir vaistai siunčiami į LIETUVĄ bei kitus kraštus teisioginiai iš Anglijos (Londono) su pilna siuntinių įvertinimo ir gavimo garantija.

Restoranas „RŪTA“

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

Vertingi sklypai prie 18-to vieškelio Montreale šiaurėje. Kainos labai prieinamos ir lengvos sąlygos. Rezidenciniam projekte parduotų namų statyba prasideda anksti pavasarį. T. y. įvairių modelių namai, kuriuos mes jums pastatome arba jūs patys galite statyti.

Mo 4-0507.

gimines iš vakarų, prasidedant Vysla ir tik po 50 metų pasiekė Nemuno baseiną.

II.

Nieko negaliu padaryti, kad Mindaugas už krikštą arba karūną, arba negalėdamas atsišpirti, Livonijos Ordinui buvo prirašęs Žemaitiją ir jos karuos su Livonijos Ordinui nedalyvavo, ir kad jam iš tikro buvo neparankus Žemaičių priešinimasis, kai jis tame pačiame laike su naujuoju Livonijos Ordino magistru pasikeitė dovanomis. Jeigu St. netiki Livonijos Reimchronik iš tų laikų, jis gali pasiskaityti ir lietuvių istoriko dr. Jono Toto rašytą veikalą: Die Litauer unter dem Koenig Mindove bis zum Jahre 1263. Jeigu St. tam visam netiki, patarčiau jam visą laikotarpį nuodugniai išstudijuoti. Gal jam pasiseks išrodyti, kad visi lietišliniai tvirtinimai yra nepatvirtinti.

Kas liečia jo cituojamąjį Haleckį, šitas padaro tipiską lenkišką klaidą sakydamas, kad tik lenkų dvasininkai tuomet darė propagandą lietuviškuose kraštuose. Lenkų dvasininkija atsikraustė į Lietuvą tik po to, kai Lietuvos kunigaikščiai Jogailla ir Vytautas buvo apkrėkti tyti ir Lietuva buvo priemusi krikščionybę 1386 m. O Mindaugas buvo nužudytas jau 1263 m., reiškia 120 metų prieš tai. Mindaugo laikuose nebuvo jokių lenkiškų dvasininkų Lietuvoje, kai po Mindaugo mirties vėl pilnai įsigalėjo Lietuvoje pagoniškasis tikybinių kultas.

III.

Ne aš pasakiau, kad Mindaugas buvo avinas, bet p. St. tai padarė. Aš mieliai palikčiau St. išnagrinėti ir nustatyti, kad Mindaugas nebuvo prirašęs jokių lietuviškų žemių Livonijos Ordinui. Gal jam pasiseks įrodyti, kad visi lietišliniai tvirtinimai yra nepatvirtinti.

Jeigu St. lietuviškų žemių atidavime minėtam Ordinui nieko blogo nemato, kaip jis

Nukelta į 8-tą psl.

ZUBRUVKA

Importuota tikra vaistažolė.

TREJANKA

Sudaryta iš 27 vaistažolų.

Pokelio kaina \$ 1.

Visokios kitos vaistažolės.

Pokelio kaina \$ 1.00.

Siųskite pinigus — mes už mokame už persiuntimą.

Rašykite: World Herb Co., Dept. L, 459—18th Ave., Newark 3, New Jersey, USA.

SAVIPAS SAVUS!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir daržymas atliekami kvalifikuo-
tų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE

1423 Dufferin St., LE 3-6149

(įvažiavimas iš Geary Ave.)

Sav. V. DUNDYS

Įvairūs siuntiniai

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686

ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315

ponia M. Venskevičienė.

DĖMESIO!

IŠ ANGLIJOS SIUNTINIAI IKI 38 SV GRYNO SVORIO.

Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.

Yra gauta kostium. ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI:

1. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	3. 2 kost. arba lengv. mot. paltams vil. medž. 6 yrd.
1 paltui viln. medž. 3 yrd.	4 kost. vyr. v. m. 14 yrd.
1 suknelė vil. medž. 3 yrd.	2 vyr. paltams v. m. 6 yrd.
1 pamušalo 7 yrd.	pamušalo 48 yrd.
šerinės (kljonkės) 3 yrd.	šerinės (kljonkės) 8 yrd.
Iš viso už \$ 70.60	stiklui pauti peil. su deim. Iš viso už \$ 157.90
2. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	2 paltams vil. medž. 6 yrd.
1 suknelė v. medž. 3 yrd.	1 suknelė rayono m. 8 yrd.
2 suknelė rayono m. 8 yrd.	pamušalo 10 yrd.
pamušalo 10 yrd.	šerinės (kljonkės) 4 yrd.
šerinės (kljonkės) 4 yrd.	stiklui pauti peil. su deim. Iš viso už \$ 112.60
Iš viso už \$ 112.60	šerinės (kljonkės) 4 yrd. Iš viso už \$ 72.30

(Užsakant prašau nurodyti medž. spalvą ir vyr. ar mot.).

Be to siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvas masinas, akordeonus, mezg. maš., lai krodžius, stiklui pauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti maš., avalynę, rūbus, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir tt. ir tt.

Mažesnio formato siuv. mašina fir. „Essex“ rank \$ 48.50

elektrinė — pastatoma ant stalo \$ 63.20

(Užsakant reikia pridėti \$6.50 įvair. mekesė. padengti).

Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti volтаж.

TAIP PAT SIUNČIAME IŠ KANADOS:

Jūsų sudarytus, apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.

Gyveną ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svary gryno svorio siuntinius siųsti mums paštu arba skspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

SAV. A. KALUZA

Vienybėje — Galybė!

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Indėliai apdrausti.

Augstos palūkanos.

Darbo valandos:

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. vak.

Ketvirtadieniais tikrai nuo 10—12 val. prieš piet.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.

Toronto, Ont. Telefonas LE 2-8723

SIUNTINIAI LIETUVON

AUGSTA PREKIŲ KOKYBĖ

GREIČIAUSIAS PATARNAVIMAS

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Pabaltiją, Sibirą, Ukrainą ir įvairias Sov. Sąj. šalis. Taip pat į Lenkiją bei kitus kraštus.

Siunčiame maistą, avalynę, odą, tekstilės medžiagas, drapanas, vaistus, muzikos instrumentus, įvairias reikmenes bei darbo įrankius. Muitas bei kitos iš laidos apmokamos pas mus ir gavėjas nieko nemoka.

Mūsų siuntiniai yra 22 sv. arba 10 kg svorio. Bet siunčiame, taip pat, taip vadinamus dvigubus siuntinius — 44 sv arba 20 kg svorio.

Siunčiant „dvigubą siuntinį“ sutaupote apie \$3.50. Kadangi siuntos išlaidos sumažėja.

Mūsų kainos anksčiau skelbtiems produktams bei prekėms galioja ir toliau.

Kaipo naujienybė — šiam sezonui skelbiame standartinį — apelsinų (oranges) siuntinį 10 kg (22 svary) brutto — \$ 15.25.

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Atdara iki 8 val. vak.

4414 So Rockwell St ¼ Chicago 32, Ill. USA.

Hamilton skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.)

Rašykite mums lietuviškai.

Sternthal Automobile -

Kai pagalvosite apie mašinos įsigijimą pirmiausiai kreipkitės į mūsų atstovą M. RUTH-RUTKAUSKĄ 77 Rachel St. E., Montreal. Tel. VI 5-3202, namų BE 6481.

MES STROFIAI IR RŪP ESTINGAI APTARNAUJA ME SAVO KLIJENTUS IR STROPIAI REMIAME PLIAS—STIPENDIJŲ FONDA.

WINDSOR, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas Windsore įvyks sekančia tvarka: Sekmadienį, vasario 16 d.

12 val. iškilmingos pamaldos Kroatų bažnyčioje, 1479 Albert Rd.

1 val. p. p. (tuojau po pamaldų) Kroatų salėje, 2520 Se minole St., minėjimo aktas ir meninė dalis. Kalbės svečias iš Čikagos A. L. T. viceprim. ad vokatas Ant. L. Lapinskas. Minėjimo dalyje be kitų dalyvauja Windsorio Lietuvių B-nės choras, ved. J. Sodačio ir muzikė E. Kemžytė.

Salėje bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Kiekvienas, kuris dar skaito save lietuviu, šiame didžiausios 40 metų sukakties minėjime turėtų dalyvauti.

Šeštadienį, vasario 15 d. nuo 3 val. 30 minučių iki 4 valandos per Windsorio CBE radio stotį (banga 1550) Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo paminėjimas angliškai kalbančiai kanadiškai visuomenei. Čia prie pranešimo bus duota lietuviškos muzikos ir dainų. Toronto CJBC radio stotis (banga 660) šį paminėjimą pertransliuos torontiečiams. Prašoma pasiklausyti ir parašyti radio stotiai trumpą padėkos laiškučių adresu: CBE Radio Station, Security Bldg., Windsor, Ont., nes stotis šį ir panašius paminėjimus duoda visai nemokamai.

L. B. Valdyba.

St. CATHARINES, Ont.

VASARIO 16 MINĖJIMAS ĮVYKSTA VASARIO 15 D.

4 val. po pietų Slovakų salėje Page ir Welland g-vių kam pas.

Paskaitą skaitys p. J. Matulionis. Kalbas pasakys parlamonto narys p. S. Smith ir miesto burmistras p. J. Franklin. Sveikins tautybių atstovai.

Meninę dalį išpildys Hamiltono lietuvių choras vedamas kun. Jukšo, tautinių šokių grupę vadovaujama p. Breikmanienės ir „Aukuro“ menininkai vadovaujami p. Kuda bienės.

Bendruomenės valdyba maloniai prašo netik mūsų bendruomenės visų narių, bet taip pat visų Niagaros pusiasalio

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.

H. Valiulis.

Skambinti po 5 val. vak.

HU 1-4313.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŲSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PŌ 8-4588.

J. GRAŽYS

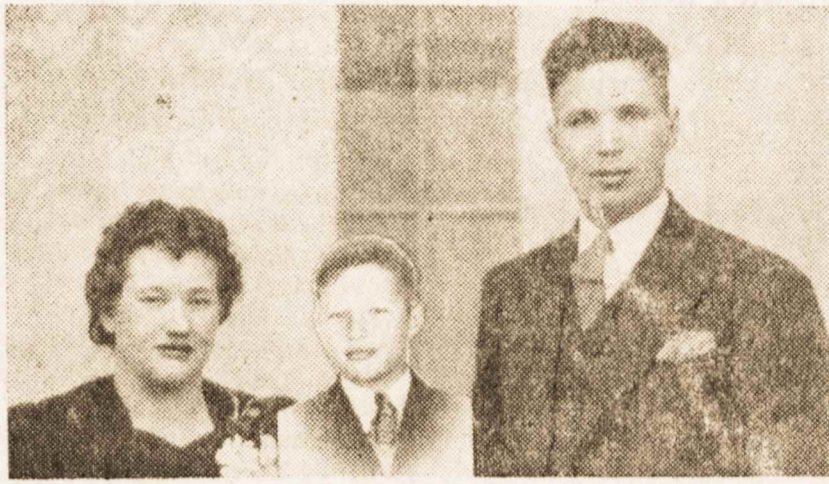
SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR. 3910 St. ZOTIQUE St., E.

RA ymond 1-6005.
Kreiptis bet kada.

Muskrat paltus duodu gerom sąlygom išsimokėti

Nuosirdžių savosios spaudos rėmėjų Ponų Vilimų šeima šiemet Montrealio Spaudos baliuje laimėjo dailininkės A. Tamo šaitienės sururtą didelių savosios, lietuviškosios, spaudos darbuotojų Jagomastų-Vilmantų šeimos garbei (jie už lietuvių visi nacių sušaudyti) sukurtą Mažosios Lietuvos tautinių drabužių.

LONDON, Ont.

MALONU MATYTI,

kad mūsų tautiečiai šiame mieste gražiai kuriasi. Jau penkti metai kai iš Montrealio atvykęs siuveljas Jonas Cegis turi atidarys siuvelyklą savo name, 224 William St., London, Ont. Tel. 4-0206, kur priima užsakyms vyriškų ir moteriškų rūbų. Ilgametė praktika, malonus patarnavimas ir didelis pasirinkimas angliško medžiagų yra labai įvertinamas taip sa- vų, taip svetimtaučių. Patarti na kreiptis pas savo siuvelją,

dėl siuntimo į Europą medžiagų; siuveljas patarnaus ir padės parūpinti geriausius medžiagas pigiau kaip kitur.

Siuveljas Jonas Cegis savo poilsui nusipirko gražioje vietoje ūkį 6 m. nuo Londono ir kas rytą savo mašina važiuoja dirbti, kur punktualiai atidaro ma siuvelyklą nuo 8 v. ryto ir veikia iki 6 val. vakaro.

Laisvalaikį, norintieji gali rasti siuvelją R. R. 1 arba tel. 4-0870.

Klientas.

MOKSLAS IR TECHNIKA..

Atkelta iš 3-čio pusl. skelbia, kad alkoholinių gėrimų vartojimas tiems asmenims, kurių skrandis yra operuotas, dažnai iššaukia vėžio ligą, kuri atsiranda ant siūlių.

PASAULINIS LĖKTUVŲ GREIČIO REKORDAS

yra pasiektas JAV lakūno Adrian Drew, JAV kariuomenės majoro. A. Drew dvimotoriu sprausminiu lėktuvu pasiekė 1,207,6 mylios per valandą. Tas greitis yra pasaulinis greičio rekordas.

SAUGIAU LĖKTUVAIS NEGU AUTOMOBILIAIS

Per 1957 metus oru Amerikoje keliavo apie 50 mil. žmo-

nių. Keturiuose oro katastrofose, kurios buvo pernai, žuvo 67. Automobilų keliuose žuvo apie 38,700. Per paskutinius 6 metus oro keleivių žuvo vidutiniškai 1 nukeliautam 100 milijonų mylių; pereinamais metais buvo tik 0.1 keleivis 100 mil. mylių. Autokelionėse žuvo maždaug 6 žmonės 100 mėn. Prof. Strand šį atradimą pranešė Amerikos Astronomų draugijai Urbanijoje.

RAKETOS VIETOJE LĖKTUVŲ

Aviacijos pramonės sąjungos pirm. O. R. Cook Vašingtone pareiškė spaudai, kad labai greit raketos pakeis karinius lėktuvus; kad iki ateinančių metų jau trečdalis JAV lėktuvų bus pakeista raketo-

DOVANŲ SIUNTINIAI Į SOVIETŲ SĄJUNGĄ IR KITUS UŽIMTUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir kitų informacijų

pas Montrealio atstovą

Mr. Manfred Kory

Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti

Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia

dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. WEST. Tel.: BElair 4860
Montreal 2, P. Q., Canada.

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ZUKAS

Įvairių firmų laikrodžiai, žiedai ir kitos įvairios puošmenos. Didiesiems pirkiniams duodu ypatingai dideles nuolaidas. Taisau laikrodžius, žiedus ir visas kitas puošmenas. Užsakymai priimami ir paštu.

976 Church Ave., Verdun (kampas Bannantyne)
Telefonai: Biznio PO 9-5841, namų: PO 9-5841

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. RAymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

CHRYSLER, PLYMOUTH ir FARGO DEALER —

TAIP VISŲ RŪŠIŲ VARTOTOS MAŠINOS.

AR BUS VĖLIAVA...

Laisvoji tribūna.

Atkelta iš 4 pusl. marksizmo-leninizmo šviesoje buvo padarytas vienintelis die motvarkės punktu ir tuomi dis kusijų kontrolė buvo išplesta iš pareigūnų rankų.

Pirmas kalbėtojas kalbėjo apie „perbiurokratizuotą administraciją“, kuri esanti atsitoli nusi nuo visuomenės ir todėl bando pasilikti valdžioje jau de maskuoto Berijos metodais.

Šitas pasisakymas lietė Vengriją, bet palyginimas su Sovietų Sąjunga buvo savaime aiškus ir net kalbėtojo ištaria mas: „Klausimas kyla: ar ne paismas 20-ojo partijos kongreso rezoliucijų negalėtų mūsų tarpe iššaukti tokių pat įvykių, ir ar mūsų darbininkai kokią dieną neiškels Lenino vėliavos prieš savo išnaudotojus, kurie yra pasidarę buržuaziniais burokratais?“

Kai Linkėovas atmetė šiuos „partijai priešingus pareiškimus“ ir norėjo rostrumą atimti iš kalbėtojo, jis susilaukė to kio smarkios opozicijos iš sirinkimo dalyvių, kad jis su savo kolaborantais turėjo visiškai apleisti salę. Diskusijos, tačiau, tęsėsi ir jose dalyvavo taip pat keletas komjaunimo aktyvistų.

Vakare diskusijas atnaujino grupė jaunų rašytojų ir studentų „Literatūros namuose“. Vengrijos įvykiai čia jau nebuvo pagrindinė tema, bet tik minimi kaip pavyzdys esmių sąlygų, egzistuojančių visuose kaimynist. kraštuose, taip pat ir Sovietų Sąjungoje.

Iš šito fragmento aišku, kad Maskvos Lomonosovo vardo universiteto studentų tarpe Vengrijos revoliucijos metu kilo taip pat didelė revoliucija.

mis. Bet už tai, kaip dabar yra laivai lėktuvnešiai, taip bus ir lėktuvai raketnešiai, kaip ir tas nepaprasto greičio lėktuvas, kuris skris dideliame augštyje ir neš atomines, vairuojamas, raketas. mil. mylių.

JAUNIAUSIOS ZVAIGŽDĖS

Čikagos Northwest uni versiteto astronomai tvirtina, kad jauniausia zvaigždžių grupė turi 300,000 metų. Prof. Kaj. A. Strand, direktorius Dearborn observatorijos, tai paskelbė. Kitos zvaigždžių grupės gali siekti milijonus metų. Oriono zvaigždžių grupė, su rasta 1618 m., tuoj po telesko po išradimo, yda maždaug 2,000 švies. metų w12 kvadrato (nų kilometrų) atitolusi nuo Že

● Lietuvoje pagaminti penki lietuviški filmai: „Martytė“, „Aušra ties Nemunu“, „Ignas grįžta namo“, „Tiltas“ ir „Kol nevelu“.

Atkelta iš 7 puslapio. savo rašinyje sako, tai kodėl vadinti Mindaugą avinų ir kodėl man siūlyti skaityti „L'Is toire de Nation Metis“.

IV.

St. netiki, kad prie Memel burgo nekovojo nei Gedimino nei Kęstučio kariuomenės.

St. apšvietimui norėčiau pažymėti, kad Gediminas valdė nuo 1316 ligi 1341 metų; Al girdas po Gedimino mirties, nuvertus nuo sosto kunigaikštį Jaunutį, ligi 1377 metų, Kęstutis mirė 1382 metais. Ši me laikotarpį Vokiečių Riterių Ordinas jau kovojo Ne muno slėnyje, buvo prisistatęs nuo Raganės ligi Kauno dau giau kaip pusę tuzino pilių ir paskutiniame laikotarpyje puolė pačią Lietuvos sostinę Vilnių. Tuomet jau nebejo kovos dėl Memelburgo, bet dėl Lietuvos sostinės ir pačios Lietuvos. Jeigu St. dar vis netiki, tegu jis pasisakiko dr. Šapokos ir dr. Sruogienės parašytas Lietuvos istorijas.

V.

Mano aiškinimams atremti St. toliau šaukiasi į pagelbą kronistoriką O. Haleckį, kuris net 1457 m. žemaičiai puolė Memelburgą su tikslu pertraukti susisiekimą tarp Prūsijos ir Livonijos iš kur Ordinas (kuris?) norėjo traukti sustiprinimui švitrigailai padėti.

Čia O. Haleckis, jeigu jis tikrai tai rašė, prirašė daug nesąmonių nes,

1. jau 1422 m. buvo sudaryta ir ratiikuota Mėlo sutartis tarp Lietuvos — Lenkijos iš vienos ir Vokiečių Riterių Ordino iš kitos pusės, kuria su tartimi buvo baigtas goliūš kas karas tarp minėtų valstybių ir kad po to jau nebebuvo kariaujama, nustatytos sienos liko nepakeistos ligi 1919 metų.

2. kad kalbama kunigaikštis Švitrigaila savo gyvenimą jau baigė 1440 metais ir kad tokiu būdu Ordinui nebuvo reikalo 15 metų po jo mirties siųsti militarines pagalbas.

Pabaigoje norėčiau pastebėti, kad Vokiečių Ordino sekularizacija vyko jau 1525 metais, o ne 1561 metais, kaip St. aiškina.

Tikiu, kad šituo rašiniu St. būsiu pakankamai įtikinęs ir aiškiai parodęs jo ir jo kronistoriko Haleckio klaidas.

Matydamas, kad St. nėra istorinis žinovas, noriu pabrėžti, kad aš daugiau neatsakysiu, nors jis tuo reikalu dar ir prabilt, norėdamas palaikyti pasakytą žodį. Man laikas yra per brangus kultū šiaudus ir pati redakcija bus patenkinta, jeigu galės sutauptyti laikraštį į vietos.

— JAV gavo mokslininkų peticiją, pasirašytą 9000 mokslininkų, kurie reikalauja su laikyti atominius ginklus.

VAISTINĖ

Guy R. Dugré

2348 Hochelaga.

Tel. LA 5-4053 Montreal.

Paruošia vaistus pagal receptus ir

SIUNČIA LIETUVON

BEI SOVIETŲ RUSIJON

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

KAKTIES MINĖJIMAS HAMILTONE,

5 val. po pietu izsklīnīgas
mēnīmo Aktras - Koncertas
Namu Fondu uzpirkim
Westdale College saleje, Main
St. West. Mēnīgme dāvauja
mieso burnīstas Lloyd D.
Jackson, Secretary of State
Dažam gal kils klausimam
inēst \$3,000.

pidys sol. J. Kristolaitė, ak
torė E. Dauguvytė-Kudabė
mėnesius teikia net \$ 35.000.
NF V-ba šią sumą užtikrin
no šiuo būdu: V-bos ir komis
kun. B. Jurksio, Tautinių šo
kių grupė vad. G. Breichma
nėnės. Moterų prasmoms da
jų liki to laikasums po \$100

L radio stotī banga 900 Lietu
 kaip matotom, NĒV-ba yā
 tīstai sutvarīstus, kad \$ 3,000
 dis pravedamas radio kōmen
 uzstāstas neztūy ir visā astāskā
 mbyē uz tā pastiecin V-bos n
 rian arī savo paciecin. Mums n
 miltono ir apvīnātes lietunā
 linā dālvānū ir pademonst

UZFIRKTI LIETUVIŲ
NAMAI

1997, kiti šis rādītājs ir pārsniedzis
 tieši katrā atsevišķā NĀ atnā
 kloms izlaidums \$ 200, (1,22)
 \$ 200, — grynno pelno līkās
 3,000, — grynno pelno līkās
 12,500. Pirmatīstais metāls re
 kta tīk, kad pārdaļējas pavir
 tina savo parašā v-dos pasūt
 nomā (\$ 6,480, viso \$ 10,480
 1997)

plus 3 mēnešai po 1.000.—
lietuviai vienišai pats va-
rda darba. Norėtu mės, kad
papildomos paslaugos iš "Tat-
tų" ar i šitų šaltinių neretok-
tu užstakant. Sveikindami! Hamiltono ir

Taupykime ir skolinikimės kooperatiniam bankelyje — „TALKA“.

VIAJĀS I LATVIJĀ,
LATVIJĀ, ESTIJĀ, LENKIJĀ IR KITUS SOVIETŪ
KRĀSTUS
PER ANGLIJĀ IR SVEDIJĀ.
VIAJĀS RĪGĒS PĪRAGSĒMIS KĀPOMIS

Krepps: 1319 St. Germain,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

PO 8-5151
7679 George St.,
Ville Lasalle.
[vairi medzo statybini medziaga. Dury, langy remat.
Insuliacja, Ten - Test, Maonite, statybiniis popieria.

KRONAS
VALEVICIUS
LIMITED

Lietuviai: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rasysite mums
East End Skyryns: p. Tony Zaranaka, tel.

defo prie jū nuprikimo) bet
vissos Kanados tautiečių gij
cineimē. Tai mašū sūpūs eko
kietl imokeimui dar \$35.000.
Dekodema už pastilkeimą
lietuvii solidarum, — NF V-ba.

kungya is lieuvit kovv del lais
 ves carizmo laikais. Kungya tu
 ri 340 puslapiai teksto ir 35
 puslapiai dokumentacijos. To
 lian jau paruošti spaudai toli
 mesni kovv etapų atsiminimai
 ir Tautis Fondo skvrimai.

35 Bay St., tel. JA 9-9401.
 tēn apvānīkums. Be abeļo,
 ņegālimā uzstīstīt īviss Līe
 vīj Nāmū Fondo Valdybs,
 ņegālimā uzstīstīt īviss Līe
 vīj Nāmū Fondo Valdybs,
 123 Grant Av., tel. JA
 2-6030 ī pas K. Prieģeņskā,
 35 Bay St., tel. JA 9-9401.

mat Gage Park. Jū kauna 173
vassaro 18 d. sportinīkai kvie
tā visus hamiļtonciņus, īnks
K. B. mēms šokams, skatēms bly
nams ir kīlēms uzvadeņu pāgal
šlams, kūrēms pagēms pāgal
ros mūsū kolonjos šelmin
Nuoisprizansai dēkodam,

SKAUTŲ VEIKLA

Dr. Konstantin F. Iwewski
Daugiametė praktikuojanti dideles ligonines ir klinikoje
Vidus ligų, akusijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave., Montreal.
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.
Tel. VI 5-7623

Santaušos pilmiai apdraustos Paskolos lėmėval ir gretai
duodamos betkokiam gėtam tikslui.
Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.
"Litos" veikla sekmadienis II-1 val. A. V. par. saleje
Banko kambarys.
Pilm. A. Norkeiūnas
RA 7-3120

Sta No DE LUXE DRY CLEANERS
117 — 6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727
Lietuvianų nuolatė.
Sav. P. RUTKAUSKAS.

KRONAS - VALEVICIUS
LIMITED
366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Hamiltona; rašykite mums ir mes suteiksime Jums pa
eidajamas informacijas.

"LIEŢIVA BUDO"
 NF V-ba.
 Hamilto tautim sokiņ gr
 p, vad. p. Breichmanis
 akordeonist J. Kanaevs
 7. mēn. mānīst R. Baedro
 R. Baedro

1940. gadā tika izveidota jauna
 valsts iestāde — Valsts
 apsardze, kas bija atbildīga
 par valsts drošību un
 iekšējās drošības
 jautājumiem.

VAIKŲ LIETUVAMS
Bay St., tel. JA 9-9401.
Suaugusio p. p. Bartikės
darydavimui pasirašinėję pat-
doje Brinspyle jau buvo a-
kscian pranešė.

● Pijus XII rugėjo 16 d. kateizaciją pradėjo šventinėje Mišiose, kurias vedė kardinolas G. Montini. Šventiniam žodžiui pritarė daugybė tikintiečių. Prieš patvirtinant kateizacijos tekstą, popiežius pabrėžė, kad kateizacija yra būtina visiems tikintiems žmonėms, ypač jauniems ir nepilietiškai išsilaukęs.

asareo 23 d. 4 val. p. p. pa
 os saleje iyyksta iskillimin
 kauñt it skauñt tuntu su
 Vasario 16 d. prog. Vi
 kauñt it skauñt dalyavi
 butinas.

goniense ir kliniskose
lietuviškos specializats.
Tel. VI 5-7623
al. po pietų.

Lietauvoje, Vokietijoje,
Lietuviamas
Adresas: 547 Laitien
Montreal, P. Q.
RA 7-3120

Y CLEANERS
E. LACHINE
VERDUN C
PO 7-0211
PO 7-0311

E. Mielietaičio „Svetimi ak
menys“, cilietai apie kelio
nes po svetimus kraštus.
V. Rimkevičiaus romanas
„Studentai“, vaizduojas dabar
tinus studentus, besiruošian

Antas tomas žurnalo „Liet
ratura ir kalba“, kuriamė at
spausdinta eilė straipsnių, 496
rašai.

Leituvų mados pasakas is
leido bulgarų kalba „Litovski
narodni prikazki“.

isīnkitas ir jo pareigas galētū
prīmti, jēgu būtū tinkamas
ir pasīroušs prīmti šventīni
mus, — pareiskē Pījus XII,

menj Baznyčioje.
mas augantj pasaulieciu vaid
isbiele pabiedzda
DRAUGO ROMANO
KONKURSAS

● Oficialusis sovietinis Lietu vos muzikos kritikas J. Gaid rimas J. Indros baletą „Auro ne“ ivertina, kaip „didelės me ninės vertės kūrinį“. Sis bale tas buvo parodytas Maskvos

GROCERY

PO 6-5641 Verdun.
Sav. Paul Jocas.

inglijoje ir Kanadoje.
nuolaida.
Str., Ville Lasalle,
Tl.: HU 8-0162.

Office: 727 Argyle
VERDUN
AL Reg'd.

Montrealio ir apylinkių lietuviai, skaitlingai dalyvausime Jubilėjiname Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40-ties metų sukakties minėjime!

SEIMELIO PREZIDIJUMAS

MONTREAL

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS MONTREALY

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 40 metų sukakties minėjimas Montrealyje įvyks sekančia tvarka:

1. Vasario 14 d., 10 val. 30 min. vakaro per CKAC — 850 k. bus radio valandėlė tikslu supažindinti prancūziškai kalbančius radio klausytojus apie Lietuvą ir jos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Bus ir lietuviškas pranešimas.

2. Vasario 15 d. abiejose šeštadieninėse mokyklose ir lituanistiniuose kursuose pamokų metu bus atskiri minėjimai su pritaikyta to amžiaus jauniui programa.

3. Vasario 15 d. po pietų bus lietuviška radio valandėlė per radio stotį CHRS, banga 1090, nuo 2.15 iki 2.30.

4. Vasario 16 d., 11 val. abiejose lietuvių bažnyčiose iškilmingos pamaldos.

5. Vasario 16 d., 4 val. po pietų Plateau salėje minėjimo aktas. Programoje: klebono kun. J. Bobino invokacija, dr. H. Nagio kalba, garbės svečių ir kitų tautybių atstovų sveikinimai. Himnus ir pagerbimą žuvusių už Lietuvos laisvę atliks Z. Lapino vadovaujamas (10 asmenų) orkestras ir Sv. Kazimiero parap. choras muziko p. Žižiūno vedamas.

Minėjime dalyje programą išpildys: Liet. op. sol. E. Kardešienė, pianistas K. Smilge

DR. J. ŠEMOGAS

CHIRURGINĖ ir
BENDROJI PRAKTIKA

Office 5441 Bannantyne
(kamp. Woodland)

Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo val.: 2-4; 7-9.

šeštadieniais 11-1

arba pagal susitarimą.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

Pacientai priimami iš

anksto susitarus

9 a. m. — 10 p. m.

išsky. antradi. iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne,

(kampas Woodland)

Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLĖS IR

AUSŲ SPECIALISTAS

IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:

2104 Mount Royal St. E.

LA 1-7926—8873

René TALBOT

Advokatas

Suite 306, Aldred Bldg.

507 Place D'Armes

VI 9-8045

Konsultacijos: išanksto susitarus.

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.Sc., A.C.C.F.

Chiropodistas — kojų specialistas

Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery

6975 St. Denis. CR 4-2556 Montreal.

vičius, Montrealio Liet. Dramos aktoriai Br. Malaiškie, B. Pūkelevičiūtė, J. Akstinas, L. Barauskas, K. Veselka ir Skautų vyčių būrelio Tautinių Šokių Grupė, vadovaujama J. Piečiūčio.

Prie įėjimo į salę Seimelio Prezidiumas prašys vieno dolerio aukos minėjimo išlaidoms padengti. Jaunimui iki 15 metų amžiaus įėjimą snemokamas. Iš minėjimo gautas pelnas skiriamas vietos kultūros ir švietimo reikalams.

Salėje bus renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Visi tautiečiai kviečiami skaitlingai dalyvauti ir nesivėluoti, nes į minėjimą yra pakviesti garbingi valdžios, savivaldybės ir bažnyčios atstovai.

Seimelio Prezidiumas.

SPAUDOS BENDROVĖS

NEPRIKLAUSOMA

LIETUVA

Valdybos ir Direktorių bendras susirinkimas šaukiamas vasario 21 dieną, penktadienį, 8 val. vakaro. p. L. Girinio namuose, 3885 St. Urbain St. Visi prašomi dalyvauti. V-ba.

LIET. LIAUDININKŲ

VARPININKŲ KLUBO

narių ir prijauniančių susirinkimas įvyks vasario 23 dieną, sekmadienį, 6 val. vak. 3885 St. Urbain St. Be einamųjų reikalų bus svarstomas Vinco Kučirkos metų paminėjimo klausimas. Visi nariai ir prijaunantieji maloniai prašomi atsilankyti. Valdyba.

NAMAS, APIE KURĮ

SVAJOJOTE

viso įmokėti \$ 966.—

Nauji Bungalows

4½ ir 5½ kambarių, plytų išorės, cemento rūšys, alvos apšildymo sistema, plytelių prausykla, aliuminijaus langai.

Kaina \$ 8,990.— — 9,990.—

Kreiptis: 7575 Levesque Blvd.

Duvernay, Que.

Vykti: pervažiuojant Pie IX tiltą sukėti dešinėn, vykti paupio keliu, sekant rodykles, arba skambinti: Mr. A. Bonnell, CL 6-4879.

ADVOKATAS

STASYS DAUKŠA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 6-8969

Res. 5657—12 Ave., Rsm.

RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

„ORFA“

„Clothing Manufacturing Co.,

4831 Esplanade Ave.

Montreal — — — — — CR 7-5652

Didelis pavasarinis pasirinkimas

vyriskų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų

iš geriausių vietinių ir angliško grynios vilnos medžiagų

Priimame užsakymus.

Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams

Lietuvon.

Parduodame fabriko kainomis.

Atdara kasdien (ir šeštadieniais bei sekmadieniais)

iki 10 val. vak.

TRADICINIS užgavėnių vakaras - balius

VASARIO 15 D. ŠEŠTADIENĮ 7 VAL. VAK.

Aušros Vartų parapijos salėje.

Po skanios vakarienės

bus linksma programa — dainos muzika — loterija.

Įėjimas 1.50.

L. K. Moterų Dr.-ja.

ŠAUNI TRADICINĖ VAKARIENĖ - BALIUS

įvyks šį šeštadienį vasario 15 d. 7 val. vak. A. V. parapijos salėje. Bus skani vakarienė, gera muzika, dainos, pasilinksminimas ir trutinga loterija. Nuo širdžiai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į šį paskutinį prieš užgavėnį pasilinksminimą. Loterijos fantus tvarko p. Petruskienė. KL. M. Moterų D

VYR. ATEITININKŲ ŽINIAI

pranešame, kad vasario 23 d., sekmadienį, po 11 val. pamaldų salėje po klebonija įvyks susirinkimas - kavutė. Dienotvarkėje naujos valdybos rinkimai ir kiti einamieji reikalai. Narių dalyvavimas būtinas.

ALFONSAS VISKANTAS nusipirko naują taxi ir pasiryžęs patarnauti tautiečiams ves tuvių, išvykų į kitus miestus ir į užmiesčius. Skambinti: WE 3-9290.

● A. Kavaliūnaitė atsigulė į ligoninę sveikatos tirti.

● Knystautas Romas praleistas studentų sąrašė. Jis McGill universitete studijuoja inžineriją.

Dažai

nepaprastai žemos
kainos

2008 St. Denis st.

Montreal.

Siūlome geriausių rūšių dažus palankiausiomis kainomis.

Nuolaidos kontraktoriams.

AV8-1738

Nemokamas pristatymas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

JEI NORITE PARDUOTI ar PIRKTI:

Gyvenamus namus, apartamentus,

Zemę, statybai, investavimui,

Užsakyti pastatyti namus.

Reikalinga namams paskola.

Draudimas (visų rūšių)

KREIPKITES:

DISTRICT ESTATE BROKERS —

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS

Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga

Nariai Montreal Real Estate Board

177 Sherbrooke St. W. PL 8501

Mūsų tikslas — Jums Padėti: 5-ji metai.

Apyvarta 1957 m. siekia \$ 1.000.000.00

D. N. Baltrukonis CR 6-5075

F. Yasutis LA 2-7879

A. Markevičius OR 1-8951

V. Liesunaitis PO 6-6719

J. Skučas RA 2-6152

E. Yaffe — Sekretorė.

„ORFA“

„Clothing Manufacturing Co.,

4831 Esplanade Ave.

Montreal — — — — — CR 7-5652

Didelis pavasarinis pasirinkimas

vyriskų kostiumų, paltų ir sportiškų švarkų

iš geriausių vietinių ir angliško grynios vilnos medžiagų

Priimame užsakymus.

Taip pat turime įvairių rūšių medžiagų siuntiniams

Lietuvon.

Parduodame fabriko kainomis.

Atdara kasdien (ir šeštadieniais bei sekmadieniais)

iki 10 val. vak.

REIKALINGAS DUPLEX'AS

Verdun arba Ville Lasalle.
Skambinti PL 8501.

DISTRICT ESTATE BROKERS —

Adamonis & Budriūnas

Parduodame Rosemoute 2 naujus duplexus po 5 atskirus kambarius. Pirmas augštas šildomas, su garažu. Ažuolo grindys, kieto medžio finišingas, geležies terazzo laiptai. Namas 30'X34'. Kaina \$ 18,500.00. Įmokėti \$ 6000.00, arba galime pastatyti pagal Jūsų pageidavimą ant turimos žemės Rosemoute ar Montreal West. Skambinti A. Budriūnui, PL. 8501.

TORONTO

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS — 16 VASARIO

minėjimas Šventės išvakarėse, vasario 15 d., 8 val. vak., per CFRB radiją (banga 1010) bus pritaikyta programa angliškai. Dalyvaus ir „Vaip“ choras bei solistai. Tos dienos vakare valdžios ir angliškos spaudos atstovams bus suruoštas rautas, o vietos Katedroje iškilmingos pamaldos.

Šventės aktas-koncertas bus 16 Vasario, sekmadienį, 4 val. po pietų Odeon kino teatre, kuriame pagrindiniu kalbetoju pakviestas ir sutiko būti „Vie nybės“ laikraščio redaktorius J. Tyshava. Gautas sutikimas ir Užsienių Reikalų Ministerio Mr. S. Smith, kuris minėjimą atvykęs pasakys kalbą. Pasibažėjimui gauti iš žymesnių valdžios asmenų minėjime dalyvauti. Jų tarpe Federalinio parlamento pirm. Mr. Roiland Mitchiner, miesto Burmistras Mr. N. Philips, miesto didžiųjų laikraščių redaktoriai ir po litikai.

Minėjime scenoje pasirodys rašyt. Vyt. Tamulaičiui vado vaujant apie 200 mūsų jaunuo menės, kuri duos iškilmingą pasibažėjimą — priesaiką Lietuvai. „Varpo“ choras, vado vaujamas muz. St. Gailevičiaus, išpildys St. Simkaus kan

SV. ONOS DRAUGIJOS

vakariene praėjo labai sėkmingai. Ją papuošė dalyvavimas kino aktorės R. Kilimonytės-Lee su motina, kurios šį savaitgalį praleido Montrealyje. Vakariene metu buvo loterija, kurią vykdė Dr.-jos globotojas klebonas kun. J. Bobinas.

ŠOKĖJAMS PAREMTI

vakaras buvo labai gražus, ne žiūrint, kad oras buvo labai ne palankus. Tautinių šokių šokėjų rėmėjai daug šoko ir linksmai leido vakarą. Vakaro dalyvių daugumas buvo jauni mas ir jaunosios poros, nors ir vyresnės kartos tautiečių atsilankė nemažas būrys. Šokiams grojo du ir abu geri orkestrai. Ypač tenka pagirti Lituanica, kuri puikiai grojo. Loterija buvo gera ir gausi. Vakaras praėjo labai geroje atmosferoje.

● Tautiniams šokiams remti baltiaus loterijoje neatsiimti šie fantų numeriai: 0009, 0210, 0091, 0010, 0399, 0034, 0418, 0397, 0270, 0236. Čia nepažymėti prie kiekvieno šių numerių esą du skaičiai prysakyje — 44. Fantus atsiimti ligi šio šeštadienio susižinojus telefono: DE 2052.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

A. LIUDŽIUS, B. A.

Viešasis Notaras

(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio

biznio pirkimo-pardavimo

dokumentų sudarymas ir

visi kiti notariniai reikalai.

Teisiniai patarnavimai.

Morgičiai.

91 Roncesvalles Ave.

Toronto 3, Ontario.

Telefonas: LE 6-5613.

tatą „Atsiveikinimas su tėvyne“ International Institute Jarves St. bus lietuviška savaitė. Tam tikslui dail. T. Valiui yra pavesta suruošti dailės meno kūrinį, o p. Abromaičiui liaudies meno parodos. Parodos savaitės metu tame pat institute bus suruošta kvietiniams kanadiečiams arbatėlė, paskaita apie lietuvių literatūrą, lietuvišką kultūrą ir pademonstruoti kai kurie tautiniai šokiai. Bs.

ISGANYTOJO LIUTERONIŲ

bažnyčioj, 1691 Bloor St. W. it Indian Road kampe, lietuvių pamaldos Lietuvos Nepriklausomybės šventei paminėti, įvyks vasario 16 d., 1.10 avl. pp. Pamokslas tema: Bažnyčios bendruomenė.

Kun. dr. M. Kavolis.

ISIRINKTA APYLINKĖS TARYBA

Sekmadienį įvykusiuose rinkimuose į B-nės tarybą išrinkti: V. Aušrotas, kun. P. Ažubalis, A. Banelis, kun. P. Barius, E. Bubelis, J. Cicėnas, S. Dapkus, J. Dvilaitis, P. Gvil dys, V. Kriščiūnas, A. Kuolas, P. Lelis, kun. S. Pacevičius, B. Petruitytė, S. Prapuo lenytė, P. Razgaitis, J. Senkus, V. Skrinskas, J. Strazdas, A. Supronas, Š. Šalkauskis, P. Šernas, L. Tamašauskas, V. Vaidotas ir T. Valius. Kandi daisais liko D. Keršienė, kun. L. Kostizenas, P. Kvedaras ir V. Petrakis.

Rinkimuose dalyvavo 571.

NAUJA LSK VYTIS VALDYBA

LSK Vytis metiniame susirinkime žymiai persitvarkė. Priimtas naujas vidaus statutas, palengvinantis vis besiplečiančio klubo darbą. Išrinkta nauja valdyba iš Pr. Gvildžio — pirm., J. Zukausko — sporto vad. ir J. Budrio — admin. ir rev. k-ją Paškauskas, A. Siutis ir A. Matuzevičius. Praeitais metais klubas turėjo apie 4200 dol. pajamų, sukelty visuomenės aukomis ir parengimais. Apie tiek ir išlaikys.

ISVYKSTA Į NEWFAUNDLAND